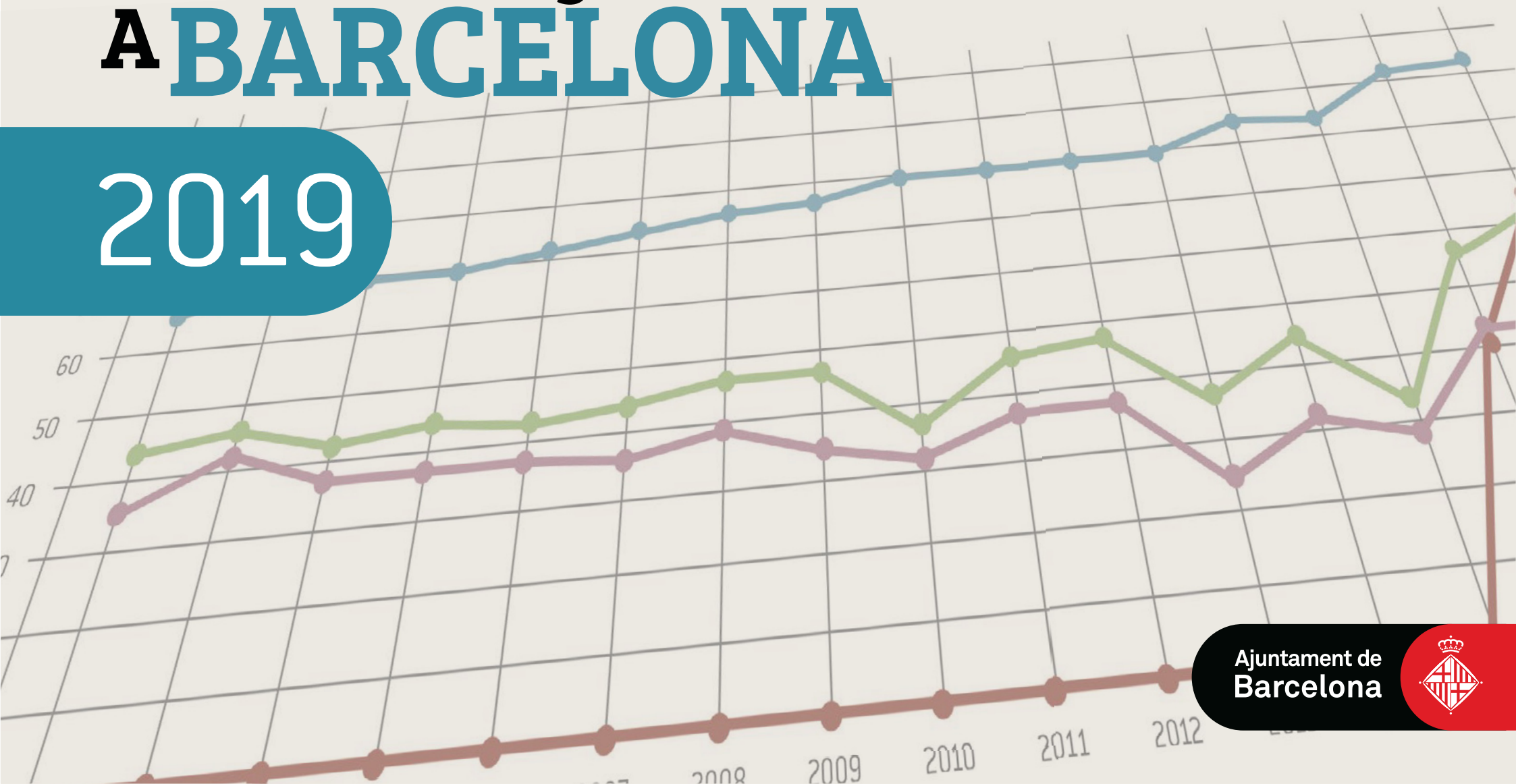

EL COMERÇ A BARCELONA

2019

Ajuntament de
Barcelona

Índex

Presentació	3	
Síntesi de resultats	4	
Dades del 2019	6	
El sector terciari a Barcelona.....	7	
Ocupació en el comerç	8	
Facturació i PIB	11	
Impacte de la covid-19	12	
El sector de l'hosteleria.....	17	
El comerç electrònic	18	
		Enquesta sobre l'activitat del sector comercial a Barcelona
		21
		Enquesta sobre l'obertura en diumenge.....
		32
		Barcelona, ciutat de compres internacional.....
		33
		Enquesta d'opinió sobre el comerç mitjançant l'Òmnibus municipal 2019.....
		34
		Enquesta sobre l'activitat del sector de la restauració a Barcelona
		36

Presentació

**Montserrat
Ballarin Espuña**

Regidoria de Comerç,
Mercats, Règim Interior
i Hisenda

L'Informe del comerç 2019, elaborat per l'Ajuntament de Barcelona, mostra que, com en altres ocasions, el sector del comerç manté un paper clau en l'estructura econòmica de la ciutat i es constitueix com un autèntic vertebrador de la vida quotidiana als barris.

Les principals dades d'activitat comercial revelen la importància d'aquest sector per a Barcelona, ja que representa un pes superior al 14% dels llocs de treball, permet enfortir el model de convivència i integració als barris i és un element de projecció internacional de la ciutat.

Les dades qualitatives indiquen també la satisfacció dels ciutadans i les ciutadanes amb el comerç barceloní. L'àmplia i variada oferta comercial i l'atenció rebuda són aspectes molt ben valorats i posen de manifest que el model de comerç urbà de proximitat de Barcelona és un model d'èxit, que cal seguir preservant i fomentant.

Els mercats municipals de Barcelona, que componen la xarxa més gran d'Europa, contribueixen a reforçar aquest paper dinamitzador de l'economia, alhora que desenvolupen una funció social com a eixos vertebradors del territori. En aquest sentit, destaquem la decidida aposta municipal per la remodelació d'aquests espais, que els fa més competitius, amb noves infraestructures, logística i serveis.

L'informe també destaca el paper del comerç electrònic i els nous hàbits de consum associats a aquest canal, així com la importància creixent de Barcelona com a ciutat de compres internacional, amb un increment significatiu de la despesa realitzada respecte a l'any anterior.

Estic convençuda que, en la col·laboració conjunta, trobarem les fórmules adequades per seguir avançant en la construcció d'un model comercial equilibrat, que desenvolupa la comunitat més pròpera sense perdre de vista l'aposta internacional que suposa la marca Barcelona.

Apostem per sumar esforços, donant suport a les entitats sectorials, professionals i territorials que agrupen el comerç de la ciutat i promocionant una competitivitat més gran amb la formació i els serveis que posem a disposició dels empresaris del món comercial. Només compartint objectius clars i estratègics es pot afrontar aquesta època de canvis històrics.

Aquest Informe de comerç 2019 arriba més tard de l'esperat, però considerem que no havíem de perdre la oportunitat d'afegir-hi un avançament del 2020 per tal de copsar la disrupció que ha generat la crisi sanitària de la covid-19. En aquest sentit, els efectes globals recessius generats per la pandèmia han deixat algunes de les dades més constretes dels últims anys, com ara la disminució del PIB en 19,8% en termes interanuals, un decrement del 40% en la activitat comercial o la caiguda del tiquet mitjà en un 17%. Els sectors del turisme i la restauració són uns dels més afectats, amb impactes importants, tant pel que fa a xifres com a normatives. Per zones, el centre de la ciutat, i especialment Ciutat Vella, és el territori més castigat.

D'altra banda, aquesta crisi pandèmica ha fet que les estratègies de digitalització que ja dúiem a terme agafin més força que mai, mitjançant nous canals de comunicació i de distribució, noves aplicacions tecnològiques o nous models de negoci. És per això que des de la Regidoria de Comerç, Mercats, Règim Interior i Hisenda continuarem a favor de mantenir la porta oberta a l'omnicanalitat, apostant fort pel desenvolupament digital.

Síntesi de resultats

L'Informe de comerç 2019 aporta dades i informació de context rellevant sobre l'estat del comerç i de la restauració a la ciutat de Barcelona i sobre la seva incidència en el mercat laboral. També mostra l'opinió de la ciutadania sobre diferents aspectes del sector, recollida en diferents enquestes.

Així mateix, el document també inclou un avançament de l'impacte que la covid-19 ha provocat al sector comercial durant el 2020.

→ El mercat de treball: un teixit empresarial rellevant cap a una ocupació més estable

D'acord amb l'anàlisi del mercat de treball i dels indicadors econòmics, el comerç és un sector estratègic a la ciutat de Barcelona. D'una banda, és un dels sectors que genera més riquesa (aporta el 12,7% del producte interior brut de la ciutat l'any 2019), i suposa la primera activitat econòmica de la ciutat pel que fa al nombre de centres de cotització.

De l'altra, representa el 20,5% del pes dins del conjunt del teixit empresarial (que es divideix en un 13,7% d'empreses dedicades al comerç al detall i un 6,8% de comerç a l'engròs).

En general, tant el comerç al detall com a l'engròs mantenen un bon to a la ciutat (que es tradueix en un augment de la facturació anual de +1,9% i +1,5%, respectivament) i, malgrat una certa desacceleració de la creació de llocs de treball respecte a l'any anterior, durant el 2019 tendeix cap a una ocupació assalariada superior al treball autònom.

→ El comerç consolidat vs. les ofertes temàtiques, el comerç adreçat als visitants i les noves formes de comerç

Aquesta evolució positiva també és fruit de la demanda addicional generada pel turisme —que el 2019 registra a la ciutat nous màxims històrics de visitants i pernoctacions en hotels. La implantació d'estratègies per a la recuperació de taxes i la seva reinversió per part dels visitants a la mateixa ciutat reforça aquesta branca del comerç.

Amés de l'esmentada activitat comercial consolidada, cada cop apareixen més noves ofertes de mostres sectorials o temàtiques i esdeveniments festius. Aquestes incorporen iniciatives de comerç no sedentàries com una oportunitat d'emprenedoria o per la demanda del mateix comerç del barrid sortint al carrer a fi d'incrementar la seva visibilitat i les seves vendes.

Pel que fa a les noves formes de comerç, el comerç electrònic denota un creixement constant (d'acord amb les diverses dades analitzades en l'àmbit català i de ciutat), i integrar-lo amb el comerç tradicional és un dels reptes clau que caldrà afrontar en els propers anys.

→ L'estat del comerç a Barcelona

En relació amb l'enquesta del sector comercial, podem destacar que el 2019 ve marcat per una renovació de la propietat dels comerços notòria a partir del 2010. A més, sis de cada deu establiments diuen que han fet canvis, sobretot de modernització de les instal·lacions. El 2019 també es caracteritza per una facilitat més gran de pagament amb targeta o mòbil, la venda en línia (aplicada pel 48,8% dels establiments als quals s'ha preguntat) i la difusió a través de les xarxes com ara Facebook i Instagram..

Continua el desacord sobre obrir en diumenge, però són més els comerciants que assenyalen que hauria de ser una qüestió de lliure elecció que els que diuen que ho prohibirien. Tres de cada deu establiments obren el diumenge autoritzat, amb una incidència més alta en el cas de l'alimentació i més baixa pel que fa a l'oci i la cultura.

Aquestes dades s'alineen amb l'enquesta d'obertura en diumenges, que afegeix a la perspectiva dels comerciants la de la ciutadania de Barcelona amb una prevalença lleugerament superior en contra de l'obertura dels comerços en diumenge (un 46,1% respecte al 43,9% que hi està a favor).

Quant a la marxa del negoci, la quantitat de satisfets iguala la d'insatisfets i són menys els que creuen que aquest prosperarà, ja que desconfien de la situació econòmica i política i de la competència.

Els propers dos anys, quatre de cada deu responsables tenen la intenció de fer canvis al seu negoci, i els que apunten que tancaran són més que fa un any.

→ L'estat de la restauració

D'altra banda, segons les dades de l'enquesta del sector, el 2019 ve marcat per la consolidació de la tendència a l'alça dels anys anteriors del preu del lloguer de locals (127 euros respecte a l'any 2018), l'augment del personal amb una reducció positiva de la jornada laboral i la modernització dels locals i dels serveis als clients. Efectivament, el personal treballa menys hores que durant la crisi econòmica passada i augmenta el seu nombre (augment propiciat per la incorporació del propietari o propietària a la feina). També la jornada completa és més habitual. Els darrers anys, la comprensió del català entre el personal es va reduint a poc a poc.

Són més els responsables que asseguren que el seu negoci ha disminuït els darrers dos anys que els que diuen que ha augmentat o s'ha mantingut. També fan referència a l'estabilitat de preus.

Més de la meitat dels negocis de restauració han fet canvis, sobretot modernitzar l'establiment, incorporar nous serveis, informatitzar la gestió i oferir nous mètodes de pagament.

En els propers anys, bona part dels responsables tenen la intenció de continuar fent canvis i confien en la millora o estabilitat de la situació política, econòmica i social, la demanda per part del sector de millores a l'Ajuntament, el turisme, el factor climàtic i la seva pròpia professionalitat.

→ L'opinió ciutadana del comerç i els hàbits de consum

Finalment, pel que fa a l'opinió dels barcelonins i les barcelonines respecte al comerç (enquesta Òmnibus), cal destacar que la majoria estan satisfets amb l'oferta (inclosos els mercats), els horaris i l'atenció personal del comerç de la ciutat.

Quant als hàbits de compra, s'especialitzen per tipus de producte i oferta comercial. D'una banda, el 79,2% de la ciutadania compra en zones comercials, sobretot els més joves d'entre 16 i 24 anys (89,8%) per la capacitat de poder escollir productes (principalment roba i calçat) i la proximitat que suposa.

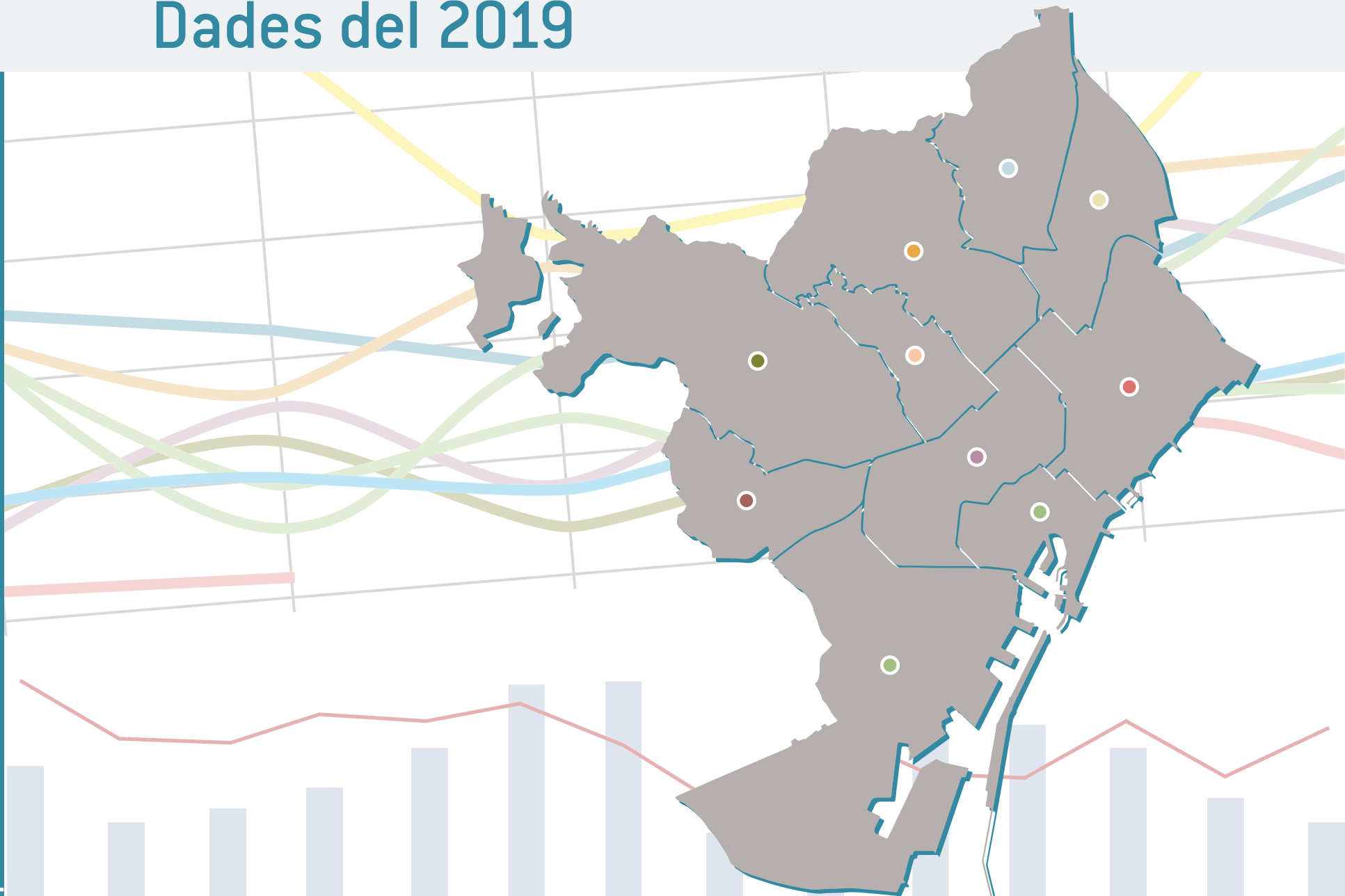
De l'altra, la majoria compren els aliments al supermercat (66,1% respecte al 16,4% que ho fa al mercat o a les botigues especialitzades o de barri), i per als aliments frescos ja gairebé es prefereix per igual el mercat municipal que el supermercat.

Tant el parament de la llar com els productes d'oci i cultura solen comprar-se majoritàriament a les botigues especialitzades o de barri.

Segons la mateixa enquesta, la major part dels desplaçaments lligats al comerç es produeix a peu o en transport públic, fet que reforça un model comercial propi de la ciutat de Barcelona.

Dades del 2019

El sector terciari a Barcelona

El 2019 el sector terciari crea llocs de treball per sisè any consecutiu i tanca l'any amb un total de 1.029.189 persones afiliades al sistema de la Seguretat Social a Barcelona, la qual cosa representa un augment interanual (+2%) superior al creixement de l'ocupació al conjunt de l'economia de la ciutat (+1,3%).

El pes dels serveis dins l'estructura ocupacional de la ciutat se situa en el 90,8% dels llocs de treball de Barcelona, 0,7 punts percentuals més que l'any anterior, de manera que es manté la tendència estructural de terciarització de l'economia que la ciutat està experimentant des de fa dècades.

Totes les branques de serveis guanyen ocupació, destacant la informació i comunicacions (+8,1%), les activitats artístiques i recreatives (+4,1%), la sanitat i serveis socials (+3,4%) i les activitats immobiliàries i administració pública (+3,2% en ambdós casos), totes elles per sobre del creixement mitjà del conjunt dels serveis, mentre que perden ocupació els altres serveis (-1,3%) i les Finances i Assegurances i el Transport i emmagatzematge -ambdues amb una reducció del -0,5%-.

El comerç i les reparacions mantenen un paper clau en l'estructura econòmica de la ciutat i concentren el 15,8% dels llocs de treball del sector terciari. L'ocupació en aquesta branca creix per cinquè any consecutiu (+0,7%) -amb un augment de 1.083 persones afiliades-, però a un ritme força inferior al del conjunt dels serveis (+2%). Pel que fa a l'hostaleria, l'ocupació creix un +1,9%, una evolució que se situa a l'entorn de la mitjana dels serveis i per sobre de la del conjunt de sectors econòmics a Barcelona (+1,3%).

Persones afiliades* al sistema de la Seguretat Social a Barcelona en el terciari 2019-2018

	2019	Variació 19/18 (%)	2019 (Pes en %)
Total de serveis	1.029.189	2,0	100
Comerç i reparacions	162.205	0,7	15,8
Transports i emmagatzematge	52.079	-0,5	5,1
Hostaleria	90.527	1,9	8,8
Informació i comunicacions	75.298	8,1	7,3
Activitats financeres i d'assegurances	35.383	-0,5	3,4
Activitats immobiliàries	15.773	3,2	1,5
Serveis a les empreses	237.327	1,5	23,1
Administració pública	79.644	3,2	7,7
Educació	76.202	2,0	7,4
Activitats sanitàries i serveis socials	109.259	3,4	10,6
Activitats artístiques, recreatives	28.833	4,1	2,8
Altres serveis (1)	66.659	-1,3	6,5

*Afiliació al règim general i d'autònoms

(1) inclou altres serveis, organismes extraterritorials i Règim Especial de Treballadors de la Llar.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Val a dir que l'any 2019 els principals indicadors d'activitat turística han crescut i s'han assolit màxims històrics en nombre de viatgers i nombre de pernотacions a la ciutat, alhora que Barcelona ha mantingut una posició privilegiada en l'organització de congressos internacionals, tot confirmant-se com una ciutat de referència en turisme urbà.

Pel que fa a l'atur, el desembre de 2019 els serveis registren 55.986 persones aturades a la ciutat -el 81,1% del total- de manera que aquest indicador s'estabilitza en termes interanuals (amb una variació del +0,1%) després d'evolucionar de forma positiva i assolir un descens interanual continuat des del maig de 2013.

Ocupació en el comerç

El 2019 el comerç ocupa 153.239 persones a la ciutat de Barcelona, de les quals 98.239 (el 64,1%) treballen en la branca minorista i 55.000 (el 35,9%) en la majorista.

El 2019 l'ocupació al comerç barceloní registra un augment moderat del +0,6% que suposa una evolució molt semblant a les de l'àmbit metropolità i Catalunya (amb variacions interanuals del +0,5% i +0,7% respectivament). D'aquesta manera, el comerç barceloní crea ocupació neta per cinquè any consecutiu, tot i que a menor ritme que el conjunt de l'economia de Barcelona (+1,3%).

El pes del comerç en el conjunt dels llocs de treball de la ciutat al final del 2019 assoleix el 13,9% —distribuït entre un 8,9% del comerç minorista i un 5% del majorista—, fet que confirma la importància cabdal que manté aquest sector madur en l'economia barcelonina.

L'afiliació total del comerç al Règim General de la Seguretat Social se situa a finals de 2019 en 128.914 persones, el que suposa un augment moderat dels llocs de treball respecte a l'any anterior (+1,0%). El comerç minorista compta amb 82.394 persones assalariades (un 63,9% del sector) després d'experimentar un augment del +1,8% respecte a l'any 2018. Per altra banda, el comerç majorista tanca l'any amb 46.520 persones afiliades al règim general de la Seguretat Social i assoleix una lleugera reducció (-0,3%) en termes interanuals.

Afiliació a la Seguretat Social en el Comerç a Barcelona / 4t Trimestre del 2019

	Règim general		Autònoms		TOTAL		
	Afiliació	Variació 19/18 (%)	Afiliació	Variació 19/18 (%)	Afiliació	Variació 19/18 (%)	Pes del sector (%)
Comerç minorista	82.394	1,8	15845	-2,0	98.239	1,2	8,9
Comerç majorista	46.520	-0,3	8.480	-1,4	55.000	-0,5	5,0
Total comerç	128.914	1,0	24.325	-1,8	153.239	0,6	13,9
Total de Barcelona	978.275	1,3	124.905	1,3	1.103.180	1,3	100

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

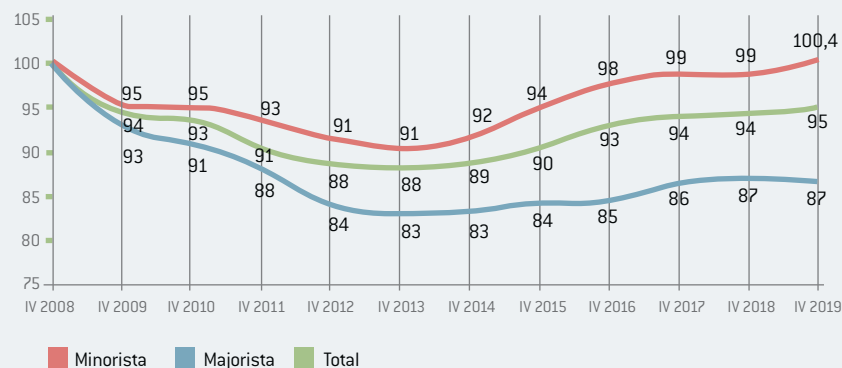
Pel que fa al règim d'autònoms, l'afiliació es redueix respecte a l'any anterior (-1,8%), i ho fa amb més intensitat al comerç minorista (-2,0%) que al majorista (-1,4%).

Així doncs, el 2019 presenta un balanç moderadament positiu des del punt de vista de l'ocupació al comerç de Barcelona, amb un ritme de creació global de llocs de treball idèntic al de l'any anterior, un augment del comerç minorista que contrasta amb l'estancament del majorista i una evolució més favorable de l'ocupació assalariada que de treball autònom.

El comportament de l'ocupació al comerç al detall reflecteix les oscil·lacions del consum intern. Així, després d'un fort ajust inicial fins al quart trimestre del 2009 i l'estabilització del 2010, torna a regular durant el trienni 2010-13 i es recupera a partir del 2014, impulsada per la millora de la demanda interna, fins a tancar el 2019 superant per primera vegada el nombre de persones treballadores de 2008.

En canvi, la reducció de persones assalariades en el comerç majorista ha estat un procés més gradual i sostingut, que -tot i un cert repunt a partir de 2014- ha comportat una caiguda acumulada del 13% entre desembre del 2008 i del 2019.

Ocupació al comerç de Barcelona (Índex IV trimestre 2008 = 100)

Nota: Persones afiliades als règims general i d'autònoms de la Seguretat Social.

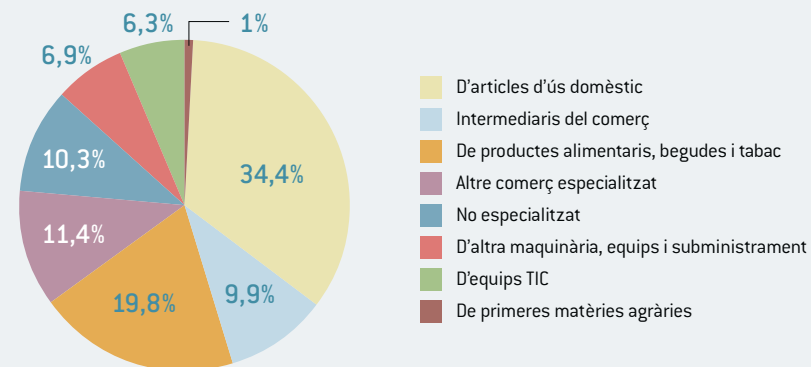
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona, segons dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

→ Anàlisi per branques

El 2019, al comerç a l'engròs, la branca d'articles d'ús domèstic representa més un terç (34,4%) de l'ocupació assalariada total, seguida de les de productes alimentaris i altra comerç especialitzat, amb el 19,8% i l'11,4% -respectivament-.

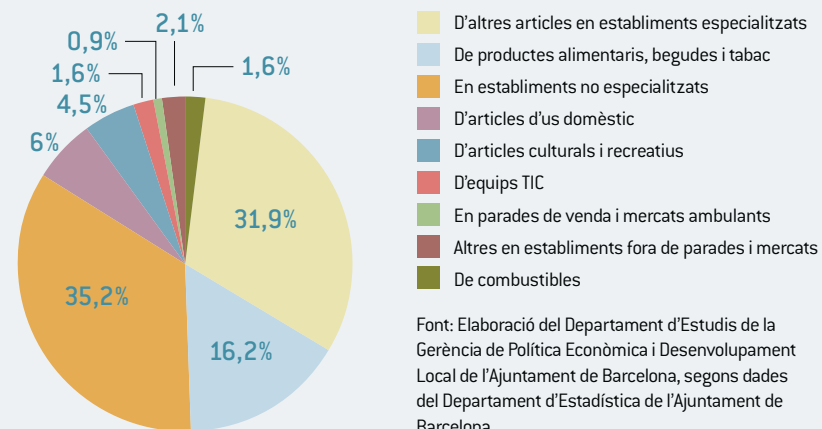
Les principals branques del comerç al detall en nombre de persones ocupades assalariades a Barcelona són la d'altres articles en establiments especialitzats, la d'establiments especialitzats i la de productes alimentaris, begudes i tabac —que representen un 35,2%, 31,9% i 16,2% del total, respectivament—.

Distribució per branques del personal assalariat del comerç a l'engròs a Barcelona. 2018 (%)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona, segons dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Distribució per branques del personal assalariat del comerç al detall a Barcelona. 2019 (%)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona, segons dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

→ Empreses

Pel que fa a les empreses amb personal assalariat, Barcelona disposa, al final de l'any 2019, de 15.543 centres de cotització a la Seguretat Social al comerç, dels quals 10.396 (el 66,9%) pertanyen al comerç minorista i 5.147 (el 33,1%) al majorista.

El nombre de centres de cotització al comerç de Barcelona es redueix en termes interanuals [-2,8%] per tercer any consecutiu, i ho fa a un ritme superior que al conjunt de l'economia de Barcelona [-0,3%]. L'evolució del nombre d'empreses amb personal assalariat és similar a les dues branques del comerç, amb descensos interanuals del -2,5% al comerç a l'engròs i del -2,9% al minorista.

El comerç al detall és la branca amb més pes relatiu (amb un 13,7% de les empreses de la ciutat), mentre que el comerç a l'engròs representa el 6,8%.

Per branques, en el comerç a l'engròs destaquen la distribució d'articles d'ús domèstic (amb un pes relatiu del 28,1%), seguit dels intermediaris/àries i productes alimentaris, que assoleixen el 20% i el 15,4% del total, respectivament.

Al seu torn, en el comerç al detall a Barcelona destaca el pes relatiu dels establiments d'altres articles en establiments especialitzats —que representen un terç (el 33%) dels centres de cotització—, seguits dels que venen productes alimentaris, begudes i tabac (28,3%), i els establiments no especialitzats (16,6%).

Centres de cotització a la Seguretat Social al Comerç de Barcelona 2019

	4t trim. 2019	4t trim. 2018	Variació 2019/18 (nombre)	Variació 2019/18 (%)	Pes s/Bcn (%)	Pes s/total comerç (%)
Engròs	5.147	5.279	-132	-2,5	6,8	33,1
Detall	10.396	10.704	-308	-2,9	13,7	66,90
Total Comerç	15.543	15.983	-440	-2,8	20,5	100
Total sectors Barcelona	75.807	76.018	-211	-0,3	100	

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

En acabar l'any 2019, el sector del comerç constitueix la primera activitat econòmica de la ciutat quant a nombre de centres de cotització i representa més de la cinquena part (el 20,5%, i un 21,6% si s'hi afegeixen les reparacions) del teixit empresarial barceloní. Les branques que el segueixen en el rànquing són els serveis a les empreses (19,1%) i l'hostaleria (10,7%).

Facturació i PIB

El 2019 l'economia catalana manté una evolució positiva que li permet encadenar vint-i-cinc trimestres consecutius d'increment interanual en tancar l'any, impulsada per bon comportament tant de la demanda interna -consum de les famílies i inversió empresarial- com de l'externa, tot i experimentar una certa desacceleració en línia amb un entorn internacional menys favorable.

Amb un PIB de 250.597 milions d'euros, el creixement real de l'economia del Principat al conjunt de 2019 ha estat del +1,9%, un augment més moderat que el dels anys precedents però que es manté superior al de la zona euro (+1,3%) i similar a l'espanyol (+2,0%). L'evolució del PIB català al llarg de l'exercici mostra una gradual desacceleració de l'activitat, derivada principalment de les tensions comercials i geopolítiques a escala global i especialment marcada durant la segona meitat de l'any. En particular, pel que fa a la demanda interna s'observa un alentiment important del consum privat (0,9%), que reflecteix la menor confiança dels consumidors i un repunt en l'estalvi.

L'economia de Barcelona participa d'aquest procés de desacceleració de l'activitat econòmica i del mercat de treball, i el PIB de la ciutat experimenta un creixement real del +2,3% en el conjunt de l'any.

El comerç és un dels sectors que més riquesa genera a Barcelona. Efectivament, l'activitat aporta el 12,7% del producte interior brut de la ciutat l'any 2019, un pes que continua sent fonamental malgrat l'impacte dels anys de crisi. Així mateix, el 2019 el PIB dels serveis ha registrat un augment significatiu a Barcelona (+3,0%), un comportament favorable al qual ha contribuït el conjunt d'activitats format pel comerç, el transport, l'hostaleria i la informació i les comunicacions amb un creixement interanual del +2,1%.

La facturació del comerç a la ciutat de Barcelona assoleix un volum de negoci estimat de 39.608,5 milions d'euros l'any 2019, després d'experimentar un increment del +0,6%, que equival a un lleuger descens en termes reals.

Facturació del comerç 2019

(Milers d'euros)	Barcelona	Catalunya
Comerç minorista	13.884.070	43.330.862
Comerç majorista	25.724.480	97.590.427
Total del comerç	39.608.550	140.921.289

Font: Estimació elaborada pel Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INE, Idescat i INSS.

El comerç al detall arriba el 2019 a un volum de negoci estimat de 13.884,0 milions d'euros a Barcelona, xifra que representa un increment anual nominal del +1,9% -i un lleuger augment en termes reals-. El bon comportament de la demanda interna motivat pel creixement de l'ocupació i les rendes familiars i el creixement del consum de les llars -tot i moderar-se respecte a l'any anterior-, juntament amb la demanda addicional generada pel turisme -que el 2019 registra a la ciutat nous màxims històrics de visitants i pernoctacions en hotels- han propiciat aquesta evolució positiva.

Facturació del comerç a Barcelona 2019

	Facturació 2019 (milers d'euros)	Var. 2019-2018 (%)
Comerç minorista	13.884.070	1,9
Comerç majorista	25.724.480	-0,10
Total del comerç	39.608.550	0,60

Font: Estimació elaborada pel Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INE, Idescat i INSS.

La facturació del comerç a l'engròs a Barcelona se situa en 25.724,5 milions d'euros l'any 2019 i 'estabilitza en termes nominals (-0,1%) respecte a l'any anterior. Així doncs, el comerç majorista avança en la tendència estructural que en els darrers anys està portant aquesta branca a localitzar una part creixent de la seva activitat a l'entorn metropolità en un procés gradual d'optimització de costos.

Impacte de la Covid-19 en l'activitat comercial a Barcelona

→ Entorn macroeconòmic

La pandèmia global del Covid-19 ha desencadenat una crisi econòmica d'una intensitat sense precedents a escala global, amb especial afectació a les economies del sud d'Europa. En aquest context, **el segon trimestre de 2020 el PIB de Barcelona es redueix en un -19,8% en termes interanuals**, la contracció més intensa de la sèrie històrica disponible. La caiguda de l'activitat a la ciutat és lleugerament més moderada que a Catalunya (-21,3%) i el conjunt d'Espanya (-21,5%) però superior a la de l'eurozona (-15%).

El gran sector amb una caiguda més intensa de l'activitat és la construcció (-26,1%), però també són rellevants les reduccions de la indústria (-18,8%), els serveis (-19,2%), i -dins d'aquests- **destaca l'esfondrament del Comerç, Transport i Hostaleria (a l'entorn del -30%) que afecta amb especial intensitat el sector de l'hostaleria.**

Producte Interior Brut de Barcelona. Evolució i previsió 2020 (Taxas interanuals en volum)

	Evolució 2020		Previsió 2020	
	1 T	2 T	Impacte Moderat	Impacte Intens
PIB	-3,7	-19,8	-9,5	-11,4
Agricultura	-2,4	-1,9	-	-
Indústria	-4,2	-18,8	-9,9	-11,7
Construcció	-8,8	-26,1	-15,6	-17,9
Serveis	-3,4	-19,2	-8,9	-10,8
Comerç, Hostaleria, Transport, Informació i Comunicacions	-5,2	-27,2	-15,2	-16,9
Finances, Immobiliàries, Professionals i Tècniques	-2,4	-19,0	-7,0	-9,7
AAPP, Educació, Sanitat, Serveis Socials i Personals	-1,8	-6,1	-2,1	-3,3
PIB Intertrimestral	-5,3	-16,2		

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

→ Activitat comercial

La recessió econòmica, la persistència de restriccions a la mobilitat i a determinades activitats i la frenada del consum de les famílies han afectat a la baixa l'activitat comercial. Així, el primer semestre de 2020 l'índex de vendes del comerç minorista a Catalunya acumula una variació interanual del -11,6%, després d'experimentar una caiguda especialment intensa entre els mesos de març i maig. En un context que segueix caracteritzat per una elevada incertesa i pel caràcter dinàmic de les mesures per afrontar la pandèmia, les previsions més recents assenyalen que el consum privat podria caure un -11,1% en el conjunt de l'any.

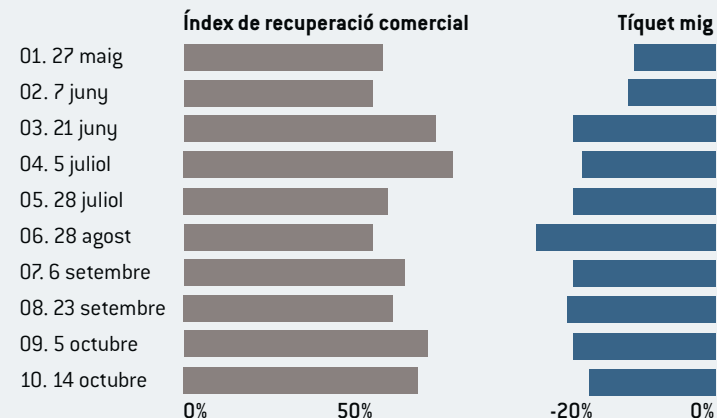
A la ciutat de Barcelona, segons dades facilitades pel Banc de Sabadell a partir de la despesa amb tarja de crèdit, l'índex de recuperació comercial se situa en el 69,5% el mes d'octubre, amb una variació interanual del tiquet mig de compra del -17%. L'evolució de l'índex reflecteix les variacions en el grau d'obertura dels establiments i en el comportament dels consumidors, i posa de manifest com el procés de recuperació comercial frena a partir de mitjans de juliol i torna a avançar gradualment a partir de setembre. Pel que fa al tiquet mig de compra, des de mitjans de juny es manté entre un 15 i un 25% per sota del valor d'un any enrere, el que posa de manifest l'efecte contractiu sobre el consum de la pèrdua de poder adquisitiu de moltes llars i la caiguda de la confiança del consumidor.

Per branques, la recuperació de l'activitat avança de forma més favorable al comerç al detall i els serveis (on l'índex supera el 80%) que a la restauració, on se situa en el 34%. La mateixa pauta s'observa al tiquet mig de compra, que als serveis ja assoleix un valor equiparable al d'un any enrere i a la restauració és més d'un 40% inferior.

En l'anàlisi per districtes s'observa que l'impacte de la crisi ha estat molt desigual entre les diferents zones de la ciutat:

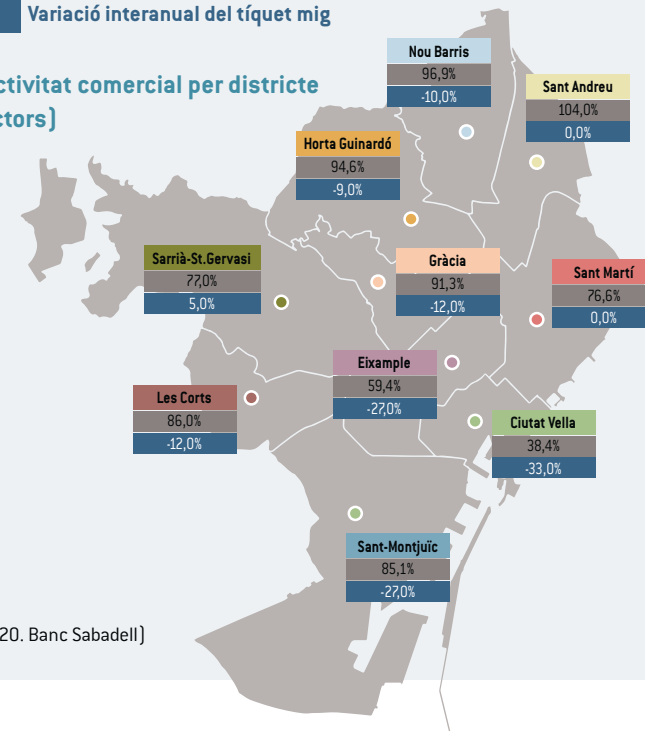
- Els districtes més afectats són Ciutat Vella i l'Eixample amb uns índex de recuperació comercial que no arriben al 40% i el 60%, respectivament, i una variació del tiquet mig al voltant del -30%.
- Amb índex de recuperació comercial al voltant del 80% es troben els districtes de Sant Martí i Sarrià- St. Gervasi (76,6% i 77% respectivament), tots dos per sobre de la mitjana de Barcelona. Cal destacar que el tiquet mig d'aquests dos districtes ja assoleix valors similars als del mateix període de l'any anterior, i en el cas de Sarrià- St. Gervasi fins i tot augmenta [+5%].

Evolució de l'índex a la ciutat de Barcelona

Barcelona	Índex de recuperació comercial	Variació interanual del tiquet mig
69,5%	Índex de recuperació comercial	-17,0%

Detall de l'activitat comercial per districte (Tots els sectors)

[14 octubre 2020. Banc Sabadell]

- Els districtes amb un índex de recuperació proper al 100% són Gràcia, Horta-Guinardó i Nou Barris, amb valors compresos entre el 91,3% (Gràcia) i el 96,9% (Nou Barris), i una disminució del tiquet mig (a l'entorn del -10%) més moderada que al conjunt de la ciutat.

- Finalment, Sant Andreu destaca com l'únic districte que ha recuperat totalment el pols de l'activitat comercial, amb un índex de recuperació del 104% i una despesa mitjana dels clients (27 euros setmanals) idèntica a la d'un any enrere.

En conjunt, **l'impacte de la crisi Covid es fa sentir amb especial força als districtes centrals amb major presència de l'activitat turística, mentre que l'activitat comercial de la resta dels districtes mostra una major resiliència** i es veu afavorida pel paper cabdal de la compra de proximitat durant la pandèmia.

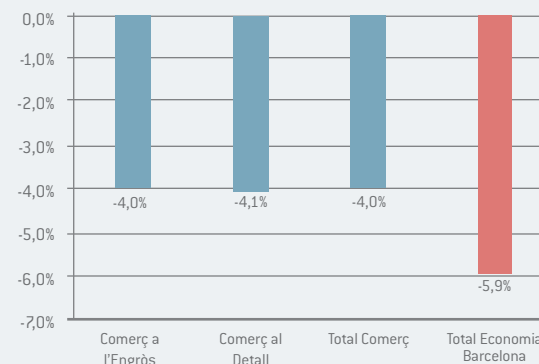
→ Mercat de treball

La intensa caiguda de l'activitat econòmica derivada de la crisi Covid ha repercutit de manera directa en els principals indicadors laborals i el teixit empresarial de comerç de Barcelona.

• Llocs de treball

L'afiliació a la Seguretat Social al sector del comerç se situa en 145.935 persones el segon trimestre de 2020, el que suposa una reducció interanual del 6.157 i un -4,0%, percentualment menys desfavorable que la del conjunt de l'economia de Barcelona (-5,9%). Per branques, les caigudes de l'ocupació al comerç al detall i a l'engròs són gairebé idèntiques (-4,1% i -4,0%, respectivament) i, d'altra banda, l'afiliació al règim d'autònoms es redueix en menor mesura que el personal assalariat del comerç (-3,2% i -4,4% respectivament).

Variació interanual (II TR 2020/2019) de l'Afiliació a la Seguretat Social (Total Afiliació en %)

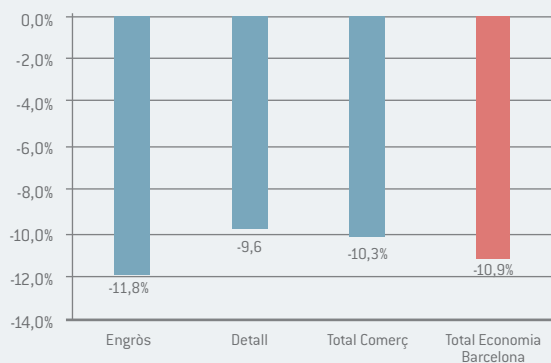
*Afiliació als Règims General i d'Autònoms.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades.

• Empreses

Pel que fa al teixit empresarial, el nombre total de centres de cotització del sector comercial a Barcelona el segon trimestre de 2020 es de 14.225, el que suposa una reducció de 1.641 centres en relació al mateix període de 2019 i una caiguda interanual del -10,3%, molt propera a la del conjunt de Barcelona [-10,9%]. Per branques, el comerç a l'engròs és el més afectat percentualment, amb un decrement interanual del -11,8% respecte al segon trimestre de 2019, mentre que el comerç minorista perd 1.020 centres de cotització i assolix una variació interanual del -9,6%.

**Variació interanual (II TR 2020/2019)
dels centres de cotització al comerç (%)**

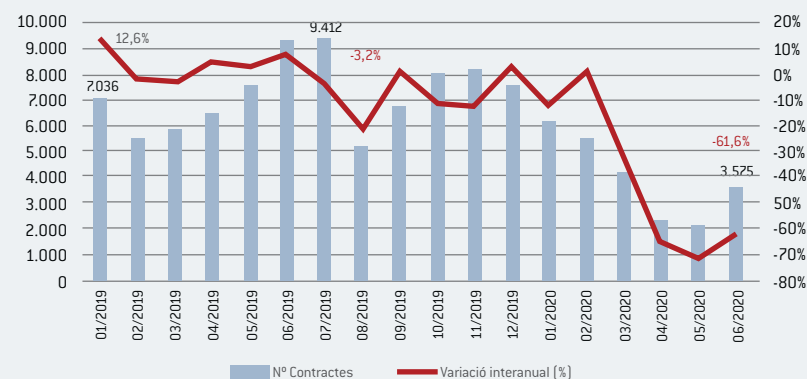
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística i difusió de dades municipal.

Amb aquesta evolució, el pes del comerç en el conjunt de les empreses amb personal assalariat de la ciutat es manté pels volts del 21%.

• Contractació al comerç al detall

Durant el primer semestre de 2020 s'han signat un total de 23.773 contractes al comerç al detall de Barcelona, el que suposa una variació interanual de la contractació acumulada del -42,8%. Així doncs, la contractació al comerç experimenta una forta reducció respecte a l'any anterior molt similar a la del conjunt de l'economia de Barcelona [-45,6%] com a conseqüència de l'impacte de la crisi del Covid-19 sobre el sector, especialment intens al segon trimestre.

**Contractació del comerç al detall a Barcelona ciutat
(gener 2019-juny 2020)**

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'Observatori del Treball i el Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

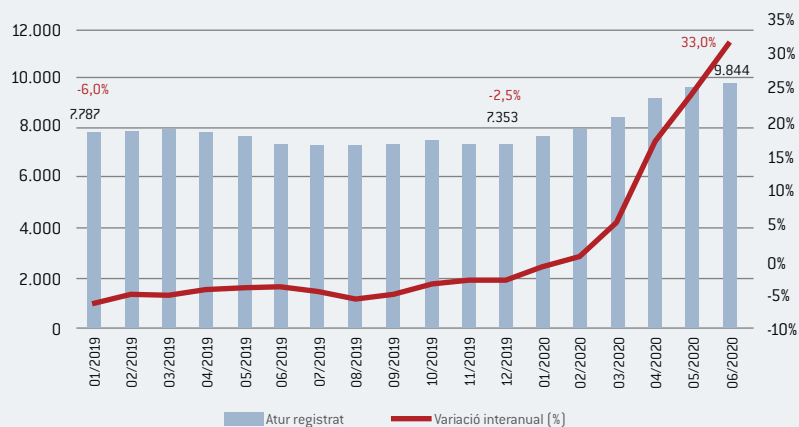
• Atur registrat al comerç al detall

L'atur registrat el juny de 2020 al comerç al detall de Barcelona se situa en 9.844 persones, el que suposa un 10,6% de l'atur registrat total. El sector assoleix un augment interanual d'aquest indicador de 2.442 persones en termes absoluts i del 33% en termes relatius, molt significatiu però inferior al de l'atur total registrat a Barcelona [+40,9%].

• Demandants d'ocupació no aturats/des

Com a conseqüència de la presentació d'Ertos per part d'un gran nombre d'empreses afectades en la seva activitat per la crisi COVID, el nombre de persones demandants d'ocupació no aturats/des ha sofert forts augments a Barcelona. En el cas del comerç i reparacions el nombre de persones en aquesta situació era de **25.479 el juny de 2020**, el que representa el 19,1% del total de la ciutat.

Atur registrat al comerç al detall a Barcelona ciutat
(gener 2019-juny 2020)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'Observatori del Treball i el Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

El sector de l'hostaleria

L'any 2019 l'hostaleria a Barcelona compta amb 90.527 persones afiliades a la Seguretat Social, de les quals 79.498 són assalariades i 11.029 autònomes (el 87,8% i el 12,2% del total sectorial, respectivament). El creixement interanual dels llocs de treball de l'hostaleria és del +1,9%, un comportament més dinàmic que el del conjunt de l'economia de la ciutat (+1,3%).

Afiliació a la Seguretat Social en l'hostaleria a Barcelona, 4t trimestre 2019

	2019	Variació interanual (%)	Pes sobre sector hoteleria	Pes s/ total ciutat (%)
Serveis d'allotjament	20.147	4,1	22,3	1,8
Serveis de menjar i begudes	70.380	1,3	77,7	6,4
Total	90.527	1,9	100	8,2%

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Per branques d'activitat, als serveis d'allotjament l'ocupació creix en un +4,1% fins assolir un volum de 20.147 persones, mentre que als serveis de menjar i begudes evoluciona al mateix ritme que el conjunt de la ciutat (+1,3%) i assoleix un volum total de 70.380 persones.

La restauració i l'allotjament representen el 6,4% i l'1,8%, respectivament, dels llocs de treball de la ciutat, de manera que les dues branques de l'hostaleria apleguen conjuntament el 8,2% de les persones que treballen a Barcelona.

En el 2019 la ciutat de Barcelona concentra el 58,5% dels llocs de treball que proporciona l'hostaleria a l'àmbit metropolità, mentre que en relació a Catalunya la ciutat ofereix el 38,1% del total de llocs de treball relacionats amb el sector.

Barcelona disposa l'any 2019 de 8.121 centres de cotització a la Seguretat Social del sector de l'hostaleria, dels quals 7.106 corresponen a serveis de restauració i 1.015 a serveis d'allotjament. El pes d'aquesta activitat dins del teixit empresarial de la ciutat és del 10,7% i la situa com el tercer sector en aquest indicador, només per darrere del comerç i les reparacions i els serveis a les empreses (amb pesos relatius del 21,6 i el 19,1%, respectivament).

El 2019, el nombre de centres de cotització a l'hostaleria es redueix en 81, el que suposa una reducció interanual del -1,0%. Així, s'es-tronca la tendència positiva que el teixit empresarial del sector ha mostrat al llarg del període 2008-2018, i cal assenyalar que els dos últims trimestres de l'any les variacions interanuals d'aquest indi-cador són negatives (-1,2% i -1,0% corresponents al tercer i quart trimestre de 2019).

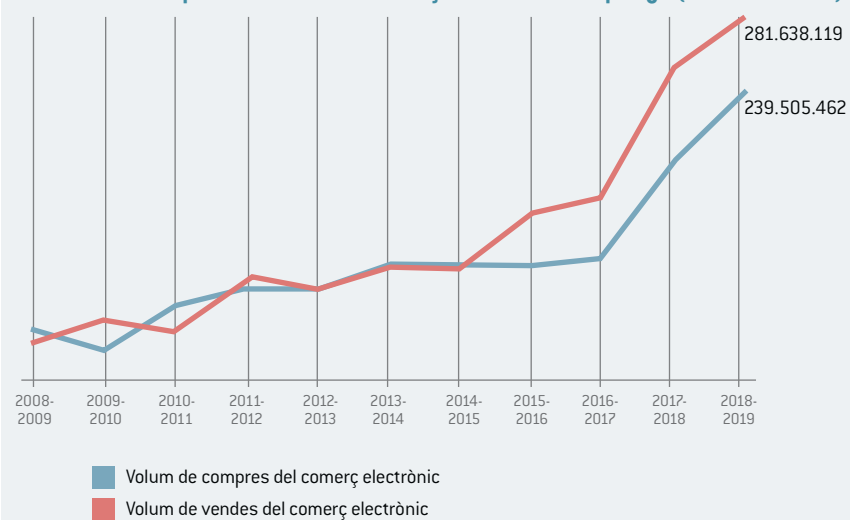
El salari mitjà de l'hostaleria a Barcelona és de 17.268/any el 2018 (poc més de la meitat del de la mitjana de la ciutat (30.807/any) i experimenta un augment nominal respecte a l'any anterior (+3,4%) superior al del conjunt de l'economia (+1,8%), tot i que continua sent el més baix dels sectors econòmics. Per contra, l'hostaleria és una de les branques amb menys bretxa salarial de gènere (11,6%), quan el valor d'aquest indicador pel conjunt de la ciutat és del 21,2%.

El comerç electrònic

El comerç electrònic continua la seva ràpida expansió a escala mundial, amb una facturació global del B2C de 3.535 bilions de dòlars l'any 2019 –segons estimació d'emarketer –que significa un fort increment interanual del 20,7% i dona continuïtat a la dinàmica expansiva de 2017 (28%) i 2018 (22,9%), mentre que a Europa Occidental el creixement del 2019 se situa en el +10,2%. Segons la mateixa font, el 2020, amb l'impacte positiu de la pandèmia en les vendes per aquest canal, el creixement a Europa Occidental se situarà pels volts del +17% - gairebé el doble de la xifra prevista abans de la crisi (+8,8%)-, mentre que la caiguda del comerç presencial es preveu que sigui del -9,9% en aquesta regió geogràfica.

Quant a Espanya, segons Eurostat, l'any 2019 el percentatge d'empreses amb facturació procedent de comerç electrònic es del 19%, xifra que la situa un punt per sobre de la mitjana europea (18%) però clarament per sota d'Irlanda, el país de la UE amb una major utilització de les vendes on-line (36% de les empreses). El comerç electrònic a Espanya ha gairebé duplicat la seva facturació durant el període 2009-2019, tot i que la tendència del últims quatre anys és d'una relativa estabilització. Pel 2020, Emarketer pronostica que de tots els mercats d'Europa Occidental, el d'Espanya serà el que més creixerà (+22,9%).

Volum de compres i vendes de comerç electrònic a Espanya (milers d'euros)

Font: Institut Nacional d'Estadística. Enquesta sobre l'ús de TIC i comerç electrònic a les empreses.
* Empreses de més de 10 treballadors/ores

En el període 2018-2019, d'acord amb l'Enquesta sobre usos de TIC, la tercera part de les empreses espanyoles de deu o més assalariats (el 33,9%) han efectuat compres per comerç electrònic per un valor de 239.505,4 milions d'euros que representen el 21,3% del total de compres i un augment del +15,9% respecte al període 2017-2018. Pel que fa a les vendes, un 20,4% d'empreses utilitzen el canal en línia, que a Espanya genera un volum de negoci de 281.638,1 milions d'euros, xifra que representa un 17,3% del total de vendes, i situa el creixement de les vendes en línia en el +8,5%.

Pel que fa a Catalunya, el 39,7% de les empreses amb deu o més persones assalariades de Catalunya han comprat per comerç electrònic en aquest període, dada superior en 4,6 punts a la de l'any anterior i 5,8 punts més alta que la mitjana espanyola. En el cas de les ven-

des, el percentatge d'empreses és força inferior (25,3%), xifra que representa un comportament estable en termes interanuals (+0,4 punts percentuals) i se situa 4,9 punts per damunt del valor estatal. L'accés als canals en línia està relacionat amb la dimensió empresarial: l'ús del canal en línia en microempreses -de menys de 10 treballadors- per a les compres és del 18,7% i del 5,2% en el cas de les vendes, dades clarament inferiors a les assenyalades per a les empreses de 10 o més assalariats/des.

La facturació total de les compres per internet de les empreses de deu o més assalariats de Catalunya ha estat de 34.033,6 milions d'euros el 2018-19, xifra que equival al 15,5% de les compres totals i el 31,5% de les compres de les empreses que fan adquisicions per aquest canal.

Comerç Electrònic a Catalunya. 2018-2019

	Variació interanual			
	Microempreses	Empreses amb 10 o més assalariats	Micro-empreses	+10 assalariats
Total d'empreses	433.145	24.468	1,3	3,2
Compres a través de comerç electrònic (%)	18,7	39,7	-1,8	4,6
Vendes a través de comerç electrònic (%)	5,2	25,3	-1,1	0,4

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'Idescat.

La facturació de les vendes supera la de les compres electròniques —tal com passa a Espanya— i arriba a 56.164,9 milions d'euros, que representen el 16,8% de les vendes totals i el 40% de les vendes de les empreses que venen pel canal electrònic.

Comerç Electrònic a Catalunya per sector d'activitat de l'empresa. 2018-2019

% empreses amb 10 o més assalariats	Sector d'activitat		
	Indústria	Construcció	Serveis
Compres a través de comerç electrònic (%)	33,6	34,7	43,3
Vendes a través de comerç electrònic (%)	25,4	4,8	28,9

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'Idescat.

Per sectors, el percentatge d'empreses que compren o que venen per internet és més elevat als serveis (43,3% que fan compres i 28,9% que venen) que a la indústria (33,6% i 25,4%, respectivament) i la construcció (34,7% i 4,8%, respectivament)-

Pel que fa a l'ús del comerç electrònic i freqüència de les compres a les llars de Catalunya, l'any 2019 el 45,4% de la població ha realitzat compres mitjançant internet entre 1 o 2 vegades durant els últims 3 mesos i la franja d'edat que més ho fa amb aquesta freqüència es la compresa entre el 16 i 24 anys (amb 2/3 de compradors/res en línia), seguida de les persones entre 65 i 74 anys. Quant a la població que ha comprat a través d'internet entre 6 i 10 vegades durant els últims 3 mesos (que representa un 14,2% del total) observem que la franja d'edat que més utilitza aquest canal és la compresa entre els 25 i 34 anys -amb un 18,5%-, mentre que en la compra de més de 10 vegades en els darrers tres mesos (un 10,9% del total), la franja entre 35-44 anys és la més destacada -amb un 16,9%-.

Productes o serveis adquirits per internet en els darrers dotze mesos a Catalunya. 2018 (Percentatge del total de persones compradores)

Allotjament de vacances	57,6
Entrades a espectacles	56,3
Roba o material esportiu	52,5
Productes per a la llar	43,2
Productes alimentaris	29,9
Llibres, revistes, diaris	27,6
Equipament electrònic	27,1
Material informàtic	24,9
Jocs d'ordinador i videoconsola	16,8
Pel·lícules, música	16,3
Material formatiu en línia	13,7

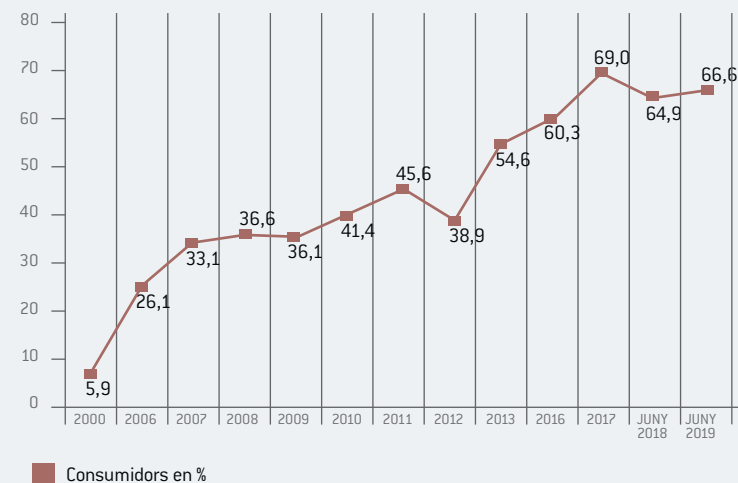
Font: Enquesta sobre equipament i ús de tecnologies de la informació i la comunicació a les llars de l'INE. Idescat.

Entre els diversos tipus de productes adquirits per internet, els allotjaments de vacances són els més sol·licitats, amb un 57,6% dels compradors i compradores -un percentatge 0,8 punts inferior al de 2018-, seguits de les entrades per espectacles (56,3%) -que guanyen un punt respecte a l'any anterior- la roba o material esportiu (52,5%) -que en perden 3,1- i els productes per a la llar (43,2%), que experimenten un notable creixement de 4,4 punts.

Segons dades de l'Òmnibus Municipal de juny de 2019, el 66,6% dels ciutadans/es de Barcelona ha adquirit productes per Internet en alguna ocasió, el que suposa el segon valor més elevat de la sèrie estadística i un creixement interanual de l'1,7%. Des de l'any 2000 aquest indicador experimenta una tendència ascendent que fa que, tot i les oscil·lacions registrades a partir de la crisi, el percentatge de població usuària del comerç electrònic a la ciutat s'ha-

gi duplicat en una dècada. El 2019 la proporció d'homes que usen aquest canal per a la compra (69,7%) es superior a la de les dones (63,9%), tot i que aquesta diferència s'ha reduït durant l'últim any. Per edats destaca que el 90,5% de la ciutadania d'entre 25 i 34 anys ha utilitzat Internet per comprar en alguna ocasió, en contrast amb l'ús d'aquest mitjà per només el 22% dels majors de 65 anys.

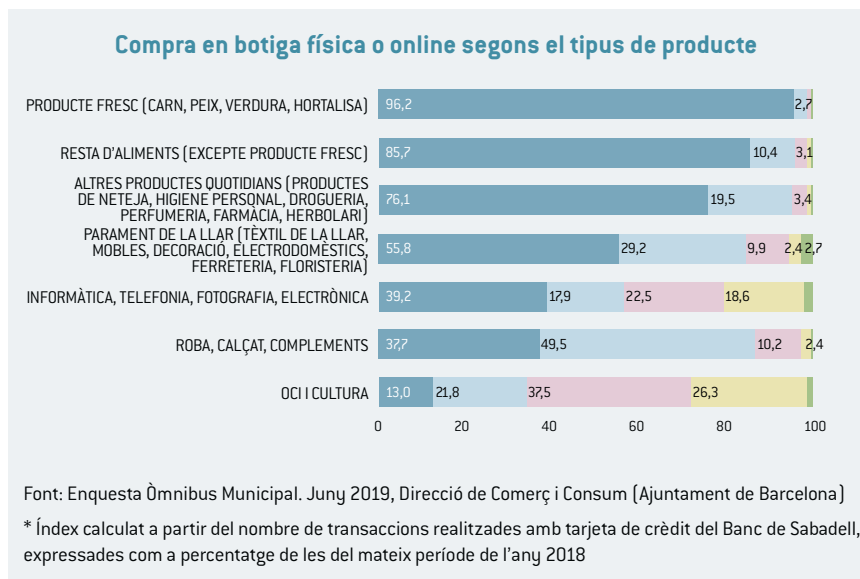
Evolució de la compra per internet a Barcelona (% de la població adulta)

Font: Enquesta Òmnibus municipal. Direcció de Comerç i Consum. Juny del 2019.

D'acord amb l'enquesta, entre els ciutadans/nes que han comprat per Internet en els 12 darrers mesos el 46,2% ho han fet de forma ocasional, el 24,1% amb freqüència mensual, l'11,3% cada dos mesos, el 9,9% cada dues setmanes i el 8,2% cada setmana, mentre que una proporció mot reduïda de l'usuariat (0,2%) utilitza aquest canal de compra cada dia.

Cal destacar que els barcelonins/nes mostren una clara preferència per la compra en línia de productes d'oci i cultura (63,8% dels consumidors/res), i que el 41,1% prefereix aquest canal en la compra d'informàtica, telefonia, fotografia i productes electrònics. En la resta d'àmbits predomina la preferència per la botiga física, i la compra de producte fresc (carn, peix, verdura...) es fa pràcticament tota en aquest tipus d'establiment.

Enquesta sobre l'activitat del sector comercial a Barcelona

L'objectiu principal de l'Enquesta de la Activitat del Sector Comercial de Barcelona Barcelona (a 2.405 establiments comercials visitats entre el 14 de maig i el 18 de desembre de 2019) és conèixer les característiques dels establiments comercials, l'opinió dels seus responsables sobre l'activitat comercial a la ciutat i les seves perspectives de futur.

Aquest informe presenta els resultats de 2019, així com la seva evolució des del 2008. La primera part recull dades sobre les característiques dels comerços, el seu personal, els seus horaris, els dies d'obertura, les vendes i l'oferta de serveis complementaris. La segona part dóna a conèixer l'opinió dels seus responsables sobre la conjuntura actual, la marxa dels seu negoci i les seves expectatives de futur.

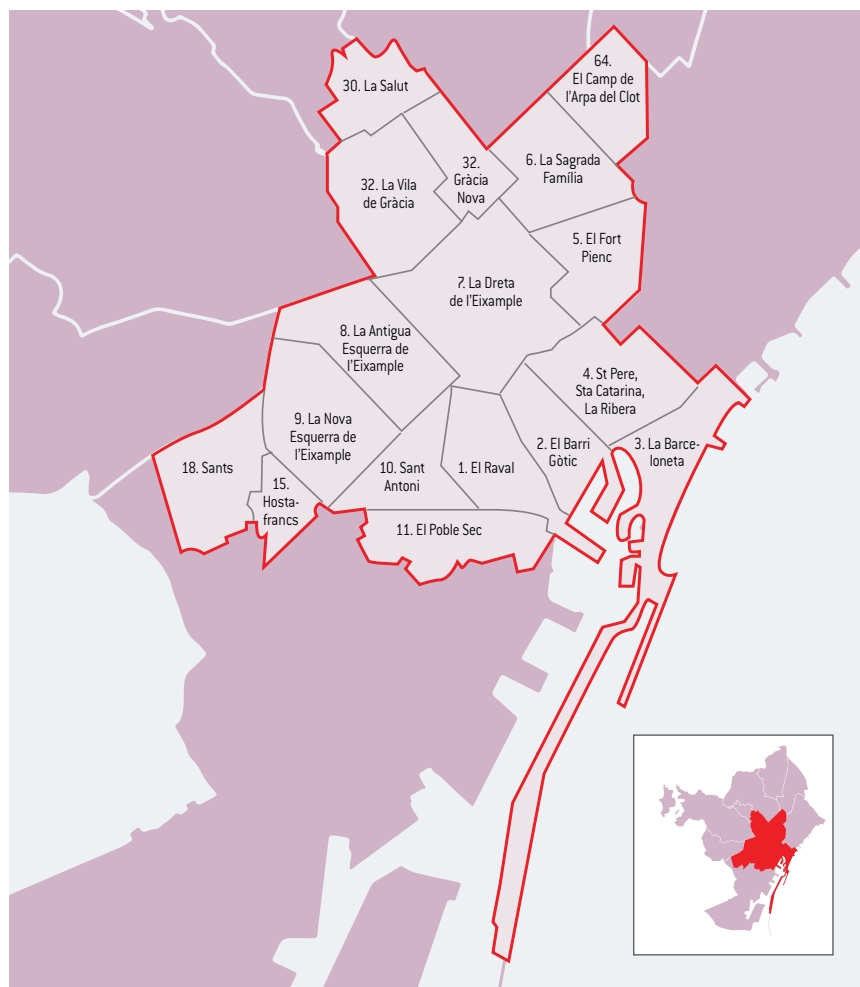
Respecte els tipus d'establiment visitat el 2018, el 39,5% són de quotidià alimentari, el 26,4% d'equipament personal, el 14,2% de parament de la llar, el 9,6% quotidià no alimentari, el 9,0% d'oci – cultura i l'1,2% automoció. De la mateixa manera que l'any anterior, al 2018 la mostra de l'estudi es basa en dades que aporta el Cens Comercial de l'Ajuntament de Barcelona de 2016.

Nota: Es disposa d'una submostra petita del sector d'automoció; per aquest motiu, els seus resultats tenen només caràcter indicatiu.

El 2016 es van introduir unes preguntes adreçades als comerços de barris 'turístics' sobre el permís d'obertura en festius permesos. El 2019 aquests cinc diumenges i festius han estat entre el 5 de maig i el 13 d'octubre.

Dades del 2019

Els establiments dels barris 'turístics' pertanyen a tots els barris de Ciutat Vella i de l'Eixample, a més de Poble Sec, Hortafrancs, Sants, La Salut, Vila de Gràcia, Camp d'en Grassot, Gràcia Nova i Camp de l'Arpa del Clot. En el cas dels carrers fronterers entre un barri 'turístic' i un barri 'no turístic', s'inclouen en l'estudi les dues voreres.

→ Les característiques

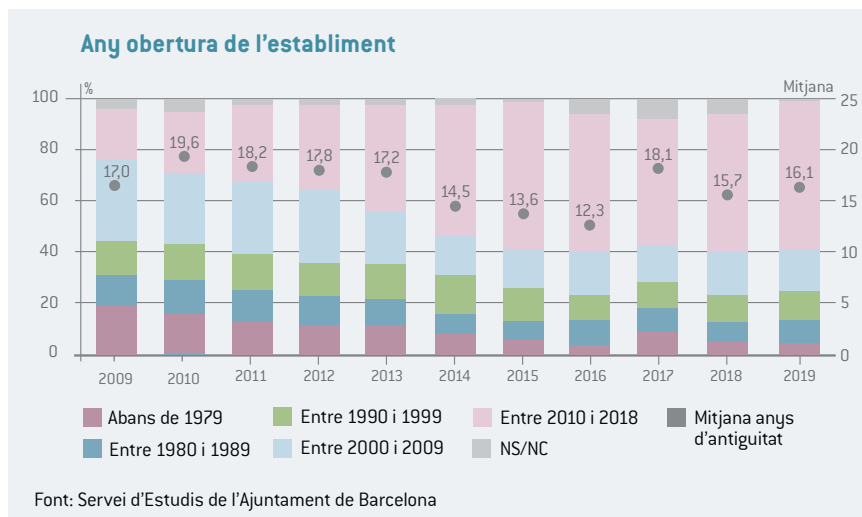
Respecte **el tipus d'establiments** entrevistat aquest 2019, la distribució per sectors és la següent: el 39,5% són de quotidià alimentari; el 26,4% d'equipament personal, el 14,2% de parament de la llar, el 9,6% de quotidià no alimentari, el 9,0% d'oci –cultura i l'1,2% d'automoció.

Dels comerços preguntats 1.274 pertanyen als anomenats eixos i zones comercials, mentre que 1.131 no hi pertanyen. El 9,6% dels comerços formen part d'un mercat municipal.

Quant a **la titularitat** dels establiments, majoritàriament és espanyola i europea (82,2%). Els comerços de titularitat estrangera fora de la UE es concentren en els sectors d'alimentació (fruites i verdures, resta d'alimentació i begudes), souvenirs i basars, i informàtica i telefonia.

El 26,9% dels establiments van obrir a partir del 2015, el 20,6% entre 2010 i 2014, el 20,1% entre 2000 i 2009, el 25,5% ho va fer l'últim quart del segle vint i el 5,9% té més anys. La **mitjana d'antiguitat** del conjunt d'establiments visitats és de 16,1 anys (la titularitat estrangera és de 6,6 anys). L'antiguitat puja (enguany 0,4 punts) des de l'any 2016 en que va assolir el mínim amb 12,3 anys. Els establiments del sector quotidià no alimentari tenen la mitjana més alta (20,7) i els d'oci i cultura la més baixa (14,1). El districte amb comerços més antics és Nou Barris (18,1) mentre que Les Corts té la mitjana més baixa amb 12,9 anys.

Dades del 2019

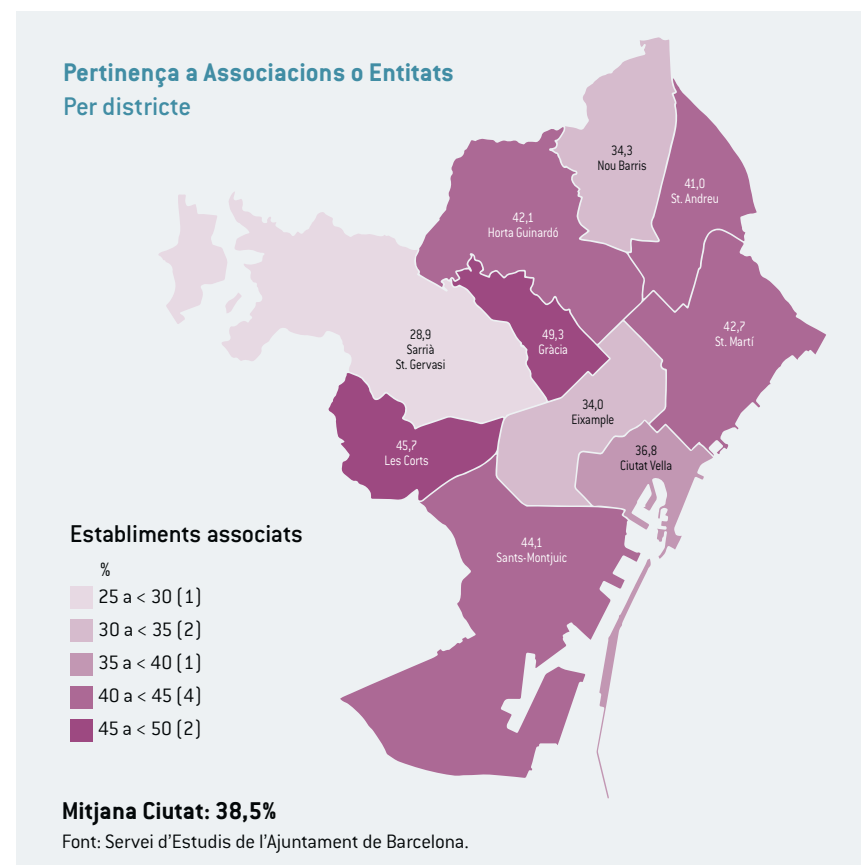

El 64,4% dels establiments estan constituïts principalment com a **societats** civils particulars (SCP) (el 61,5% al 2018), el 23,9% societats limitades (SL) i el 4,1% societats anònimes (SA). Baixen les societats limitades en benefici de les societats civils particulars.

El 4,2% dels establiments comercials visitats són una franquícia i es manté en nivells similars a l'any passat. A part del sector de l'automoció al quotidià alimentari és on es dona el percentatge més alt (5,6%)

El 38,5% dels comerços està **associat** (el 2015 era 29,3%), en associacions gremials o de comerciants, i també entitats del mateix carrer, veïnatge, centre i eix comercial. Els percentatges són similars estiguin o no a un eix comercial. Estan més associats els establiments de Gràcia (49,3%), Les Corts (45,7%) i Sants-Montjuïc (44,1%) i la menor proporció es dona a Sarrià-St. Gervasi (28,9%).

Segons els entrevistats/des, algunes de les actuacions que realitzen aquestes associacions són fires o botiga al carrer (28,3%), promocions diverses (16,7%), d'assessoria, tramitació i informació (10,9%), decoració nadalenca (9,7%), festes de barri i tradicionals (9,3%), publicitat (7,6%) i formació i cursos (7,3%).

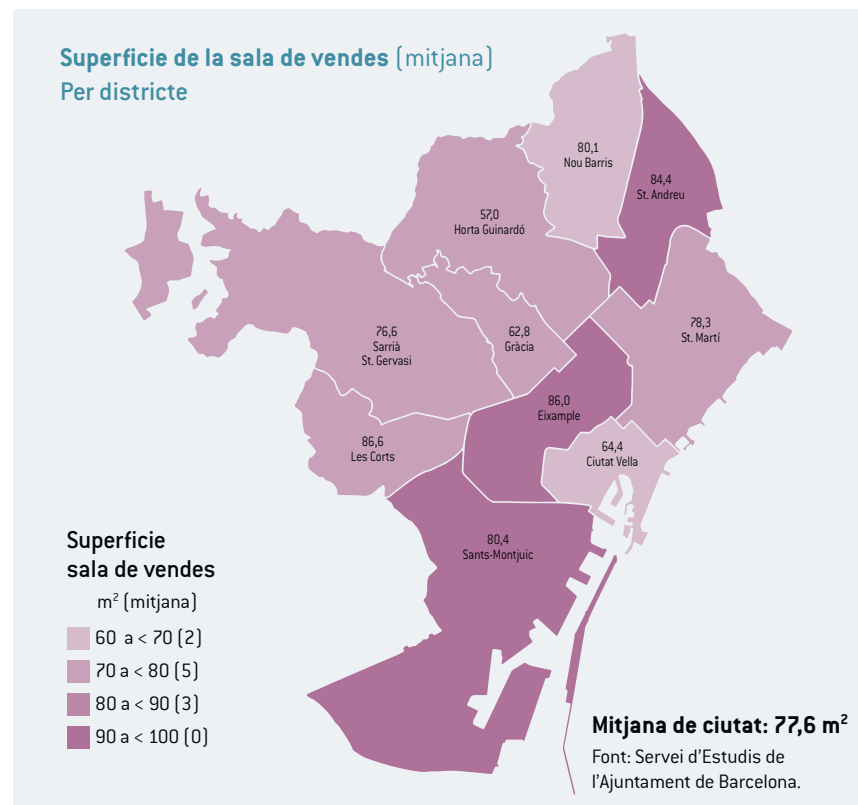
→ El local comercial

Respecte a la **situació** dels establiments visitats, el 89,5% són botigues aïllades al carrer, el 9,6% són parades de mercats municipals i només el 0,9% botigues en centres o galeries comercials.

Pel que fa al **règim de tinència del local**, el 70,2% dels locals visitats són de lloguer, el 16,9% de propietat (en el cas de comerços de quotidià no alimentari és el 29,3%, 7,5 punts inferior a l'any anterior) i el 9,8% són concessió municipal.

El **lloguer mitjà** se situa als 1.366 euros (un increment de 127 euros respecte a l'any 2018) i que representa 18 euros el metre quadrat de mitjana (16,2 m² al 2018). El districte més car és Ciutat Vella (24,8 euros m²), seguit per Sarrià-St. Gervasi amb 22,9 euros m².

La **superfície mitjana de la sala de vendes** dels locals comercials (parades de mercat no incloses) és de 77,6 m². Les sales més àmplies es troben als sectors d'automoció (214,5 m²) i parament de la llar (128,6 m²) i per districte es situen a l'Eixample (89,8 m²) i a Sants-Montjuïc 85,2 m²). La **superfície mitjana total de l'establiment** és 125,6 m².

Respecte a l'**accessibilitat a la sala** de vendes, en el 82,2% no hi ha impediments d'accés des del carrer (màxim un graó de menys de 12 cm).

El 81,5% té **una obertura a l'entrada** de la sala de vendes amb una amplada superior als 70 cm.

El 73,5% dels **rètols** de l'entrada dels establiments estan escrits en català. Nota: El rètol pot ser escrit només en català, només en altres llengües, en català i altres llengües, a més, de tenir el nom de la marca en qüestió.

→ Els serveis

Pràcticament tots els comerços que disposen de **cobrament amb targeta** sumen 95,9% (el 2015 era el 83,7%).

També hi ha un augment considerable del **pagament amb mòbil**, que es situa en segona opció amb un 92,7% (s'ha igualat pràcticament a la targeta i puja 8,6 punts aquest any).

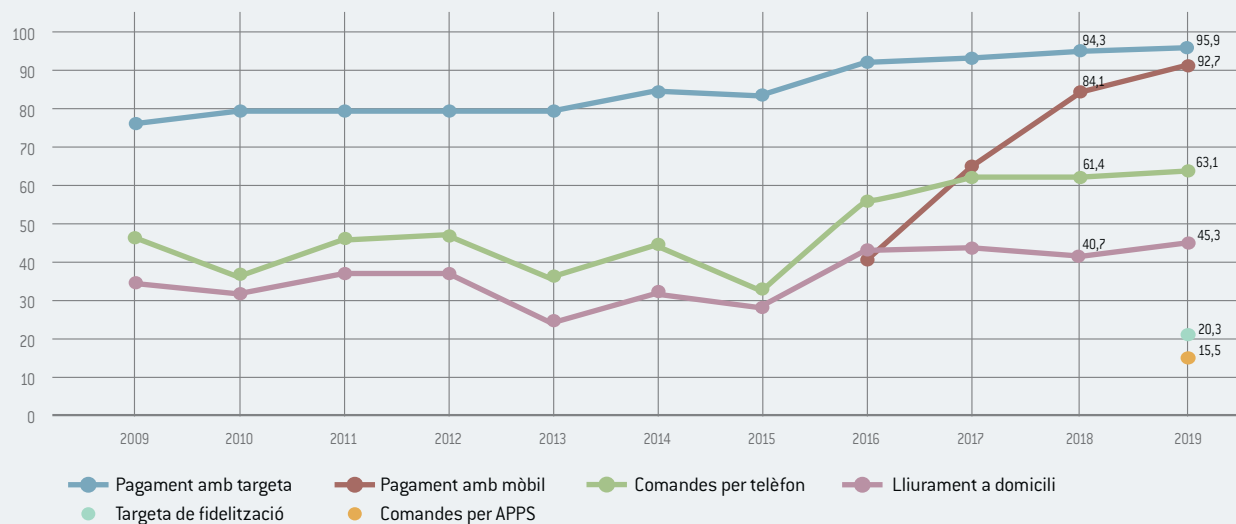
El 63,1% de les botigues visitades disposa del **servei de comandes per telèfon**, sobretot, alimentació de mercats (92,2%). Les possibilitats de fer compres per **"apps"** la tenen el 15,5% dels establiments.

El 45,3% ofereix **portar les compres al domicili**. Aquest servei és més habitual als rams de parament de la llar (61,6%), oci –cultura (49,8%) i alimentació (48,2%). La tarja de fidelització l'ofereixen el 20,3% dels establiments, especialment els de quotidià no alimentari (62,5%).

El 71,1% dels comerços té la **gestió informatitzada**. Els sectors més informatitzats són quotidià no alimentari (94,8%) i automoció (93,3%). Els menys informatitzats són alimentació mercats (50,2%) i quotidià alimentari (62,7%).

Els establiments que tenen **web propi** sumen el 39,2% (quantitat similar a fa un any) i és sobretot de caràcter informatiu i a més el 56,2% d'aquests tenen **venda online** (puja enguany 7,4 punts).

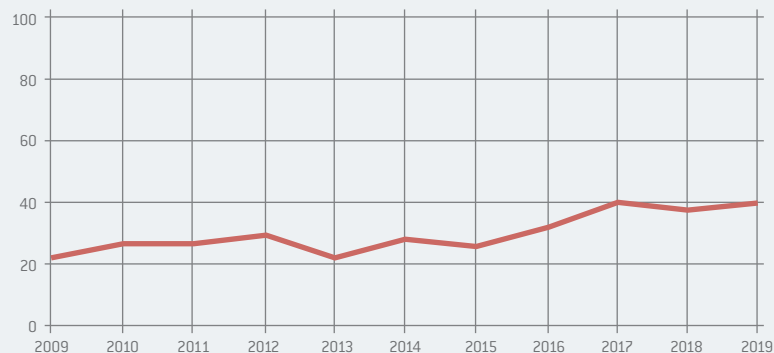
L'establiment disposa dels següents serveis

Font: Elaboració pròpia segons els resultats de les enquestes del sector comercial fetes pels Serveis d'Estudis de l'Ajuntament de Barcelona.

Tenen la web adaptada a dispositius mòbils el 78,6% i amb més d'un idioma el 66,6%.

Disponibilitat de pàgina web

■ Establiment sense web

Font: Servei d'Estudis de l'Ajuntament de Barcelona.

En relació a les xarxes socials digitals, el 44,7% dels establiments disposa de Facebook, el 39,2% l'Instagram (+8,8 punts que fa un any), Whatsapp el 33,7% i el 12,6% Twitter.

Disposen de venda online per altres plataformes com Amazon, Ebay, etc, el 5,8% i per altres "apps" el 6%.

→ El personal

Aquest 2019 la **mitjana general de persones que treballen en un establiment comercial** és de 2,9. En el cas dels establiments amb un màxim de 10 treballadors/es (el que analitzarem d'ara en endavant) la mitjana és de 2,6 (similar al 2018). En els establiments de productes quotidians no alimentaris (3,5) i sector d'automoció (3,4) aquesta mitjana es veu incrementada.

Pel que fa al **tipus de personal**, el 44,7% dels treballadors/es són empleats/des (el 2018 era el 49,2%), el 32,5% propietaris/àries del negoci (el 2018 era el 28,2%) i el 22,9% encarregats/des.

En el sector del comerç sempre han treballat més dones (58,4%), que homes (41,5%), no obstant, aquesta dada es dóna a la inversa quan es tracta de la propietat de l'establiment més homes (54,1%) que dones (45,9%). Així tenim majors percentatges de dones encarregades (63,1%) i d'empleades (65,1%) que d'homes. Els treballadors/es solen tenir entre 25 i 54 anys (73,2%) (en el cas dels propietaris/àries el 81,2% té entre 35 i 64 anys); i estudis obligatoris i secundaris (63,6%).

Tenen estudis universitaris els 22,5%. La major part del personal és de nacionalitat espanyola (77,8%).

El 77,2% de les persones **treballen a temps complet** (76,6% al 2018), sobretot els propietaris/àries (88,7%) i els encarregats/des (78,3%).

Respecte el **català**, responen que la gran majoria del personal l'entén (93,8%) i el parla (82,1%).

L'atenció al client/a es fa principalment en castellà (95,6%), català (87,1%), anglès (49,6%), francès (15,6%).

El 56,6% dels entrevistats/des asseguren que el personal ha fet algun **curs formatiu** els dos darrers anys.

El tipus de formació que necessitaria el personal de l'establiment per millorar el negoci és: cursos d'atenció al client/a (17,1%), altres cursos específics segons el producte que venen (12,9%), idiomes (10,8%), cursos sobre els productes o nous productes (9,8%), cursos de tècnica de venda (9,5%) i informàtica (4,3%).

→ Els horaris i les vendes

El 2019 en relació als **dies de venda**, el 69,7% dels establiments comercials obren sis dies, mentre que el 20% tots els dies de la setmana (el 2016 era el 17,1%).

Majoritàriament treballen sis dies els establiments de productes quotidians no alimentaris (88,8%), d'equipament personal (84,2%), alimentació mercats (74% pujant 8,8 punts enguany, a costa d'obrir cinc dies a la setmana), de parament de la llar (73,9%) i d'oci i cultura (68,2%).

El 21,6% dels comerços obren el diumenge (el 2012 era el 14,8% i des de llavors es situa al voltant del 20%); es tracta sobretot de comerços d'alimentació no mercats (51,3%) i d'oci-cultura (20,3%).

En el cas d'establiments de titularitat estrangera, el percentatge se situa en el 48,4% i solen obrir tot el dia.

De dilluns a divendres el més habitual és fer **horari** partit de matí de 6 a 14h. (99,7%) i tarda de 16 a 20h (98,1%).

Té obert més enllà de les 20h el 51,4%. Més en concret en les combinacions de franges més habituals, el 41,3% té obert pel matí, migdia, tarda i vespre. Obren Matí, migdia i tarda el 26,7% dels establiments, mentre que matí i tarda ho fan el 19,9%.

Dels comerços que obren dissabte el 31,2% obren en totes les franges horàries i el 24,6% únicament ho fa pel matí i migdia. Només pel matí obre el 17,6%.

La temporada amb més vendes és a l'hivern especialment al desembre (50,4%) i novembre (16,7%). A l'estiu, amb més vendes al juliol (25,9%) i al juny (19,3%). Les majors vendes per relacions a la especificitat de la temporada. Així, al juliol els sectors amb més vendes són el de l'automoció (53,3%) i l'equipament personal (39,6%). Al desembre, el sectors d'oci i cultura (60,4%), alimentació (55,8%) i parament de la llar (49,9%).

Pel contrari afirmen que venen menys al febrer (42,8% de les respostes) i agost (32,6%).

En general, tant divendres com dissabtes (43,2% tots dos) són els **dies de la setmana de més venda**. Ara bé, en el cas del sector de quotidià no alimentari els millors són dilluns i divendres. D'altra banda, en general, dimecres i dimarts són els **dies de menys venda**.

Les **franges horàries de més venda** són al matí de 6 a 14 h (41%) i a la tarda a partir de les 16 h fins les 20h (33%). En el cas d'alimentació i quotidià no alimentari la venda es concentra al matí. Al sector d'equipament personal i parament de la llar queda més repartit. Als establiments d'oci i cultura i automoció és més per la tarda.

→ Obertura diumenges i festius

El 2019 el 70,5% dels/les entrevistats/des es mostren disconformes en l'**obertura dels diumenges** (55% gens d'acord i 15,5% poc d'acord) i es manté en aquests percentatges des de el 2016. El 23,3% ho veu bé i el 5,5% es mostra indiferent. Els més partidaris són el sector d'alimentació no mercats (35% d'acord) i de parament de la llar (27,3%). Per districtes els comerços de Ciutat Vella (44,1%). La mitjana de la ciutat, essent 0 gens i 5 molt d'acord, es situa en el 2,1.

Sobre la possibilitat d'obrir en diumenge, enguany hi ha dues opinions que prevalen. La primera és que 'cada comerç **hauria de poder decidir**' (38%, similar al 2018) i la segona és 'que **s'hauria de prohibir** obrir en diumenge' (34,4%). A més, el 16,6% manifesta 'que s'hau-

ria de restringir més' i el 7,6% 'que s'hauria de mantenir com actualment'. El sector de l'automoció (53,3%) i el de l'oci i cultura són els més favorables a la lliure elecció. I enguany el sector de parament de la llar hi creu menys (baixa 10 punts), passant a opcions més favorables a la prohibició o restricció.

El 41,6% (+5,1 p.) dels/les entrevistats/des pensen **obrir el proper diumenge autoritzat**. En cas dels comerços d'alimentació de no mercats la intenció és del 61,1% i en els establiments de titularitat estrangera és del 73%.

→ Comerços dels barris turístics: permís d'obertura en festius

Aquest 2019 s'ha permès obrir els comerços dels barris turístics alguns diumenges i festius entre el 5 de maig i el 14 d'octubre. Els comerços que podien obrir eren dels districtes de Ciutat Vella i Eixample i dels barris del Poble Sec, Hostafrancs, Sants, La Salut, Vila de Gràcia, Camp d'en Grassot i Gràcia Nova, Camp de l'Arpa del Clot. En el cas dels carrers fronterers entre un barri 'turístic' i un barri 'no turístic', es van incloure les dues voreres.

El 88,3% dels/les entrevistats/des a la segona onada (n=1205) diuen que coneixen el permís d'obrir diumenges i festius concrets en els barris turístics.

El 48,4% (baixa 3,9 punts) d'aquests/es valoren positivament la mesura, mentre que el 42,1% manifesten que és negativa o molt negativa (els més crítics són els responsables d'establiments de mercats).

Dels/les entrevistats/des dels comerços dels barris turístics (n=653), el 30,8% ha obert algun diumenge mentre que el 68,9% assegura que no ha obert cap dia permès. Així el 8% ha obert entre un i quatre i el 22,8% tots els diumenges i festius permesos.

Els establiments d'alimentació (no mercats) són els que més han obert. Els principals motius per a no obrir es fonamenten en la necessitat de descans (49,8%), la manca de rendibilitat (19,3%), per política de l'empresa (16,9%) i per nombre de personal insuficient (7,8%).

Les solucions aplicades, per poder obrir els diumenges i festius permesos, són redistribuir els horaris (26,70%), augmentar les hores extres (23,8%, puja 12,4 p. enguany) i contractar més personal (11,9%, baixa 4,4 p. respecte al 2018). En el 28,9% dels establiments que han obert algun diumenge o festiu permès, els ingressos són superiors als costos associats.

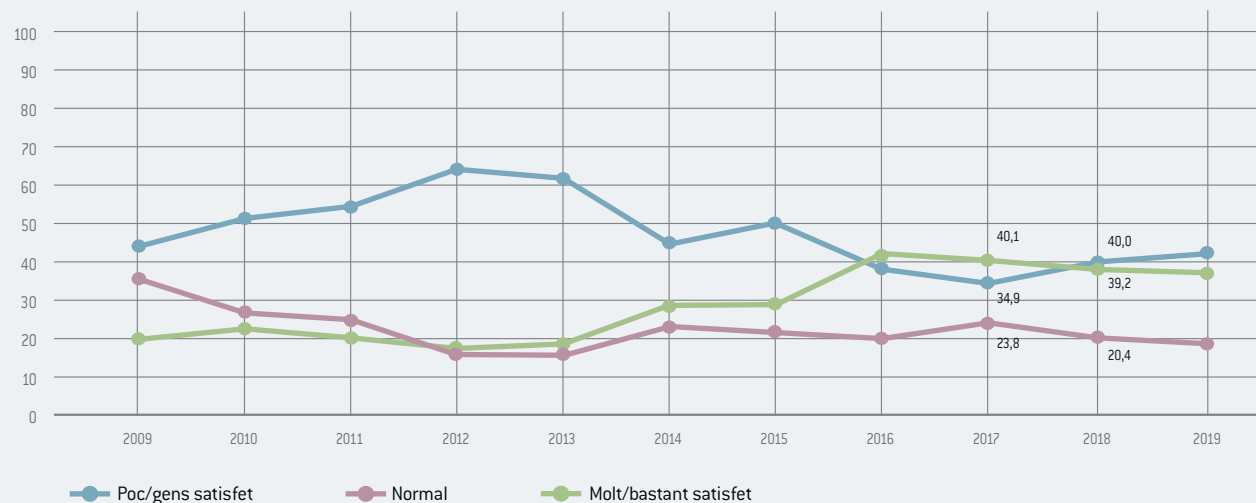
→ Sobre la conjuntura del sector comercial

Aquest 2019 el 42% dels entrevistats/des dels comerços es mostra molt o bastant **satisfet de la marxa del seu negoci** i el 38,3% es mostra poc o gens satisfet.

I la quantitat de responsables de comerços satisfets es lleugera-ment superior als insatisfets (3,7 punts).

Els menys satisfets són d'establiments d'equipament personal i d'oci i cultura seguits pels de parament de la llar. Els més satisfets corresponen als sectors d'automoció i quotidià no alimentari.

Satisfacció sobre la marxa del negoci

Font: Servei d'Estudis de l'Ajuntament de Barcelona

→ Evolució del negoci els dos darrers anys

El 27,3% diu que el **volum del negoci** s'ha incrementat en els dos darrers anys (23,9% el 2018). La mitjana d'increment experimentada pels aquests és del 20%. Els sectors més satisfets són els de l'automoció i el quotidià no alimentari. Pel contrari, el 51,3% diu que el seu negoci ha disminuït (similar al 2018) amb una mitjana de decrement experimentada del 28,1%.

→ Factors influents en la marxa del negoci

Els entrevistats/des manifesten espontàniament que allò que més pot afavorir la bona marxa del seu negoci en el futur són la millora dels aspectes polítics i socials (8,5%), la millora del poder adquisitiu (8%), les millores de les condicions econòmiques generals (7,2%), l'increment del turisme (7,1%), i la millora del barri o la zona (6,2%). També creuen que ajudarien, el foment del petit comerç i ajuts (5,6%), i la regulació de noves obertures (4,8%) entre altres.

D'altra banda, la majoria considera perjudicials els següents factors: l'augment de comerços a la zona, més competència (14,2%), l'empitjorament de la situació política i social (12,9%), les noves tecnologies (10,6%), la recessió econòmica (9,6%), l'increment de les grans superfícies (8,6%) i l'augment de la inseguretat ciutadana (7,1%), entre altres.

De forma suggerida, els **factors afecten de manera desfavorable** l'activitat comercial a la ciutat són la situació econòmica general (73,5%), les comissions bancàries (72,7%) i la competència de les grans superfícies comercials (70,3%).

Pel contrari, opina que **afecten favorablement** el turisme (79,1%), i les zones o eixos comercials (70,1%).

→ Perspectives dels propers anys

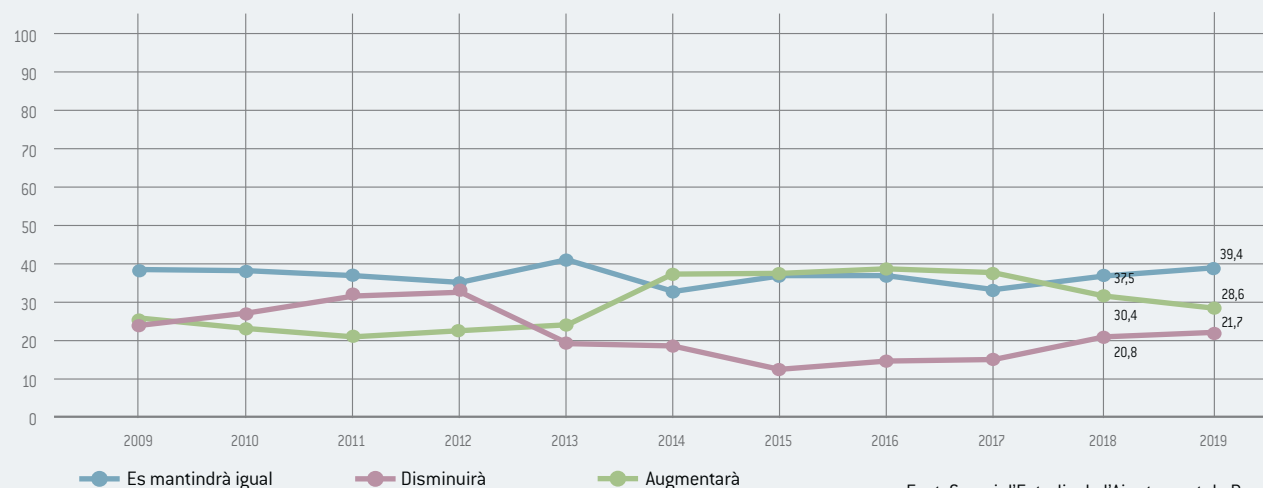
En relació **al volum del negoci en els propers dos anys**, en general, els/les responsables tendeixen a ser més optimistes (28,6%) que pessimistes (21,7%). El 39,4% però, pensa que es mantindrà igual. Els/les més optimistes són del sector de l'automoció i el quotidià no alimentari. I els/les més pessimistes són del sector d'oci i cultura.

Els/les que pensen que el seu comerç **prosperarà**, confien sobretot en la millorar el servei, la professionalitat i l'esforç personal (20,3%, el 2015 era 10,1%), també tenen esperança en la millora de la tendència econòmica i política social (21,8%) i en la tendència positiva de les vendes i l'increment de la demanda (18,4%).

Els/les que opinen que el negoci es **mantindrà igual** es remeten a factors com l'estabilitat del mercat (27,9%, el 2018 era 41,7%, la fidelitat dels clients/es (15,6%, el 2018 era 10,3%), la professionalitat, l'esforç personal (11,7%), i la tendència negativa en la situació econòmica i social 10,1%).

Els/les **comerciants més pessimistes** es basen en la tendència negativa de les vendes (23,5%, al 2018 era 15,2%), la desconfiança envers la situació econòmica i política (20,1%, al 2018 era de 36,3%), l'existència de molta competència (12,2%), i els canvis en els hàbits de compra i consum (11,1%).

Evolució del negoci en els propers anys

Font: Servei d'Estudis de l'Ajuntament de Barcelona.

En relació al nombre d'empleats, la gran majoria assegura que es mantindrà (74,8%, el 2015 era 84,1%), mentre que el 10,6% preveu un augment (igual que al 2018).

Pel que fa als preus de venda al públic, el 31,6% pensa que augmentaran els propers dos anys (el 2018 era el 26,7%) i el 53,6% que es mantindran.

Consideren que les compres a proveïdors augmentaran el 21,6% dels responsables (el 2015 era el 14,3%), que es mantindran igual com ara el 48,6% (el 2015 era el 66,4%) i que disminuiran el 19% (el 2015 era el 14,3%).

→ Canvis realitzats i canvis programats

Els darrers dos anys han realitzat canvis el 65,9% dels comerços visitats i puja 6,9 punts en relació al 2018. Els sectors que han realitzats més canvis són els de l'automoció (tot i que baixa enguany) i el quotidià no alimentari.

Els canvis més comuns són la modernització de les instal·lacions/decoració (48,8%), el canvi d'assortiment (38,3%), participació en xarxes socials (22,4%), la incorporació de noves activitats o serveis (17,6%), augment del nombre d'empleats (16,6%), la pàgina web (15,4%), la disminució del nombre d'empleats/des (12,1%) i la venda per Internet (11,7%).

El 48% dels establiments s'han plantejat **canvis el proper any**, augmentant 9,8 punts en relació al 2018. Principalment, modernitzar les instal·lacions/decorar (27,1%), canviar d'assortiment de productes (23,4%), vendre per internet (15,1%), incorporar noves activitats i serveis (13,3%), pàgina web i xarxes socials (ambdós el 12,8%). El 13,8% pensen tancar el negoci properament, percentatge similar al 2018

→ Els comerços i la sostenibilitat

El 77,4% dels establiments d'alimentació diuen que pren **mesures contra el malbaratament alimentari**, el 63,2% asseguren que potencien els productes a granel, el 61,7% els productes locals, de proximitat i de kilòmetre zero, el 54,2% els productes amb data de caducitat propera i el 36,5% els productes ecològics. Els establiments d'alimentació de mercats asseguren ser més actius en totes aquestes qüestions que els establiments d'alimentació no mercats. A més, entre 2017 i 2018 els mercats han augmentat les seves mesures respecte al malbaratament (+12,1 punts).

El 93,8% dels entrevistats/des de tots els establiments diuen que prenen mesures per reduir i separar residus, el 93,5% per reduir la distribució de bosses de plàstic entre els clients/es, i el 86,7% per estalviar energia. A més, el 38,4% potencia productes menys envasats, el 26,9% productes de comerç just i el 7,3% productes de segona mà o reutilitzables. Altrament, el 18,9% participa en el camí escolar del barri, i el 17,8% forma part d'una xarxa de comerços de consum col·laboratiu.

Enquesta sobre l'obertura en diumenge

Aquesta secció és una compilació de les dades procedents de tres estudis diferents: en primer lloc, la verificació de l'obertura de comerços els diumenges en barris turístics de la ciutat 2019; en segon lloc, les opinions relacionades amb l'obertura d'establiments comercials els diumenges de l'enquesta Òmnibus municipal i, en tercer lloc, l'Enquesta sobre l'activitat del sector comercial de Barcelona, amb l'opinió de les persones responsables dels establiments sobre les qüestions relacionades amb l'obertura els diumenges.

L'obertura mitjana ha estat del 29,3%.

Per tipus d'establiment, va obrir el 53,9% dels comerços quotidians alimentaris, seguits dels de roba i calçat, amb el 30,2%, i els de complements, amb el 18,8%. La branca de comerços que ha obert menys ha estat la de vehicles (2,8%).

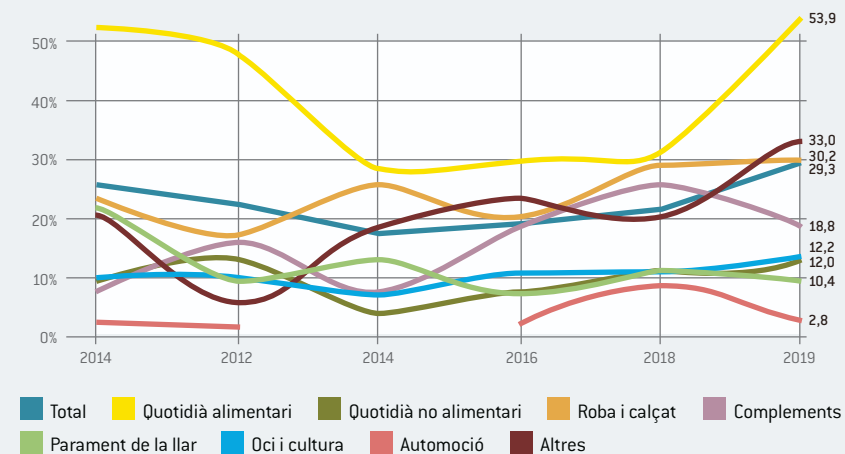
Els comerços que més han aprofitat aquesta autorització han estat els del Gòtic (ha obert el 63,2%), la Salut (58,7%), la Barceloneta (58,5%), el Raval (47,1) i Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera (46,1%).

Pel que fa a l'opinió dels comerços, el 2019, el 70,5% de les persones responsables (el 2018 era el 70%) es mostra disconforme o molt disconforme a obrir els diumenges, el 23,3% ho veu bé i el 5,5% s'hi mostra indiferent.

Sobre la possibilitat d'obrir en diumenge, enguany hi ha dues opinions que prevalen. La primera és "Cada comerç hauria de poder decidir" (38%) i la segona, gairebé igualant l'anterior, és "S'hauria de prohibir obrir en diumenge" (34,4%). El 41,6% de les persones responsables dels comerços pensa obrir el proper diumenge autoritzat (l'any 2018 era el 34,8%).

Pel que fa a la ciutadania, el 46,1% dels veïns i veïnes de Barcelona està en contra de l'obertura dels comerços en diumenge, mentre que el 43,9% hi està a favor.

Comerços oberts en comparativa interanual (%)

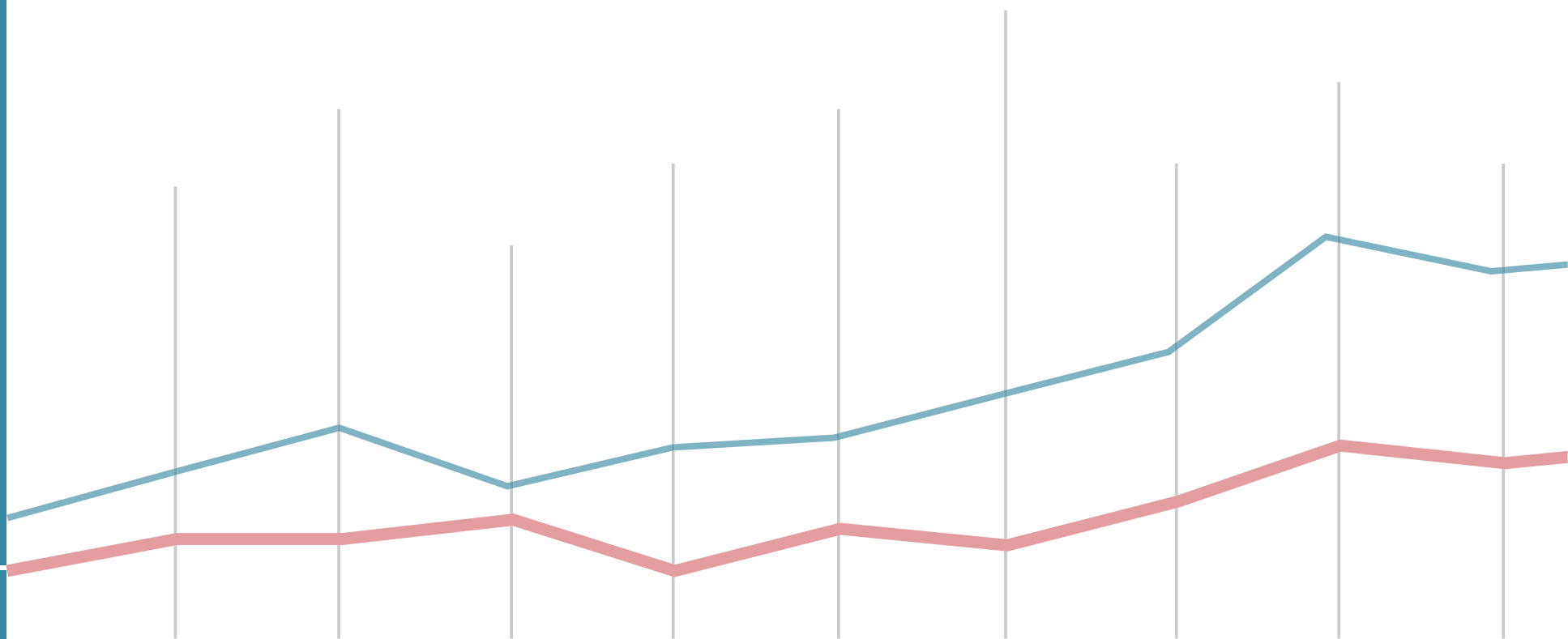
Font: Servei d'Estudis de l'Ajuntament de Barcelona.
Base: Comerços verificats a cadascuna de les edicions de l'estudi

Barcelona, ciutat de compres internacional

Barcelona és una ciutat comercial que combina els grans eixos comercials amb el comerç de proximitat. Aquest és un dels grans atractius de la ciutat per a la gent que la visita.

El turisme no només aporta clients per a les diferents tipologies de comerços, sinó que també actua com a caixa de ressonància i font de publicitat boca-orella a tot el món, sobretot per la informació que comparteixen les persones visitants a les xarxes socials.

Des del setembre del 2017 hi ha un acord signat amb Premier Tax Free per a la gestió del servei propi a l'Oficina de Turisme de la plaça de Catalunya.

Enquesta d'opinió sobre el comerç mitjançant l'Òmnibus municipal 2019

L'òmnibus municipal de comerç ens facilita informació sobre l'opinió de la ciutadania respecte al comerç de la ciutat i els seus hàbits de compra.

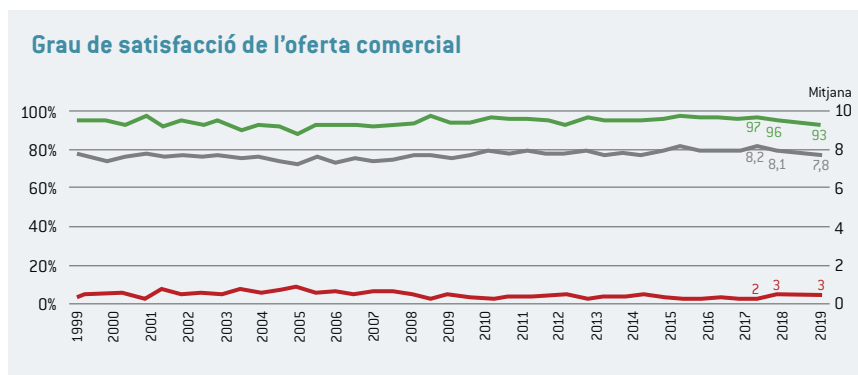
L'any 2019 s'han dut a terme quatre onades corresponents a maig, juny, octubre i desembre. En cadascuna d'aquestes onades s'han efectuat 1.000 entrevistes entre la població de Barcelona més gran de 16 anys a llars amb telèfon.

El 58,4% de les persones enquestades realitza sempre les compres de casa seva, i les fan sovint el 22,5%. En canvi, el 13,4% compra de tant en tant, mentre que un 5,7% diu no comprar mai o gairebé mai.

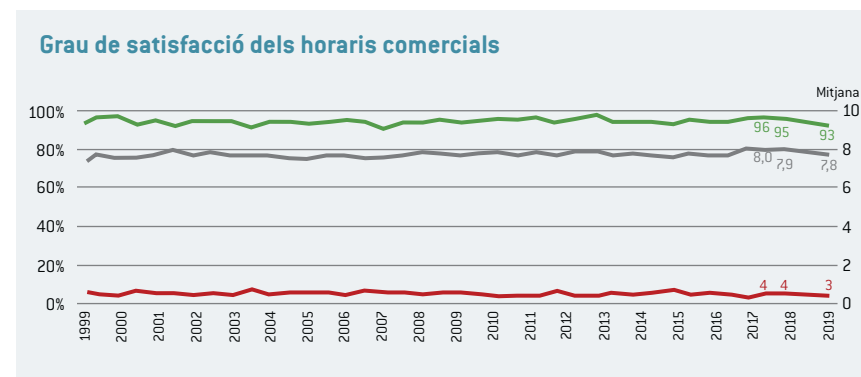
→ Valoració del comerç

La gran majoria dels barcelonins/es estan satisfets/tes amb l'oferta, els horaris i l'atenció personal del comerç de la ciutat.

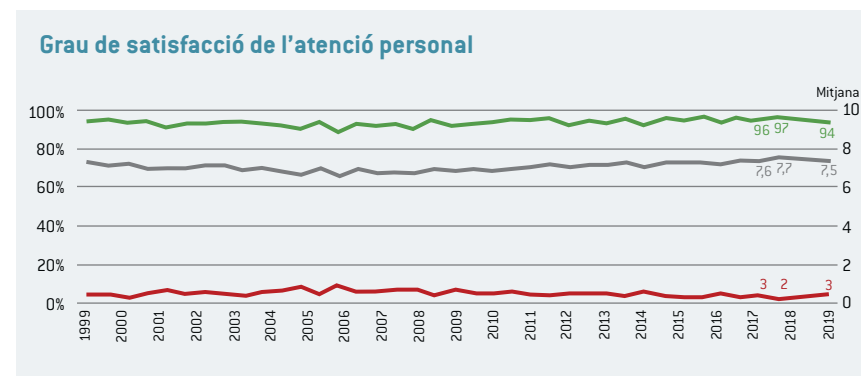
Les persones entrevistades valoren l'oferta comercial amb una nota mitjana de 7,8 sobre 10. Aquesta nota s'ha mantingut estable al llarg dels darrers anys, ja que el 2016 la nota era de 8,0.

Pel que fa al grau de satisfacció amb els horaris comercials, les persones que fan la compra els valoren amb una nota mitjana de 7,8 (7,9 el 2018).

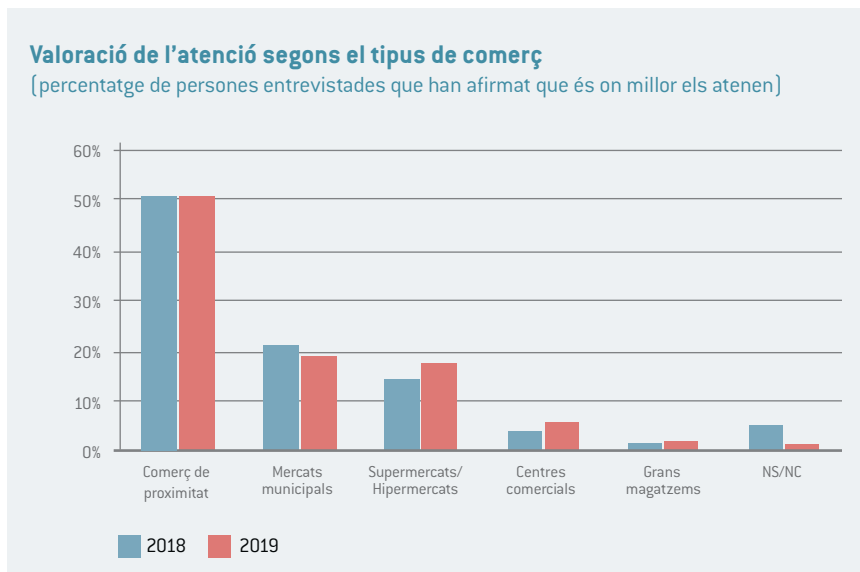

Quant a l'atenció personal del col·lectiu de comerciants, es valora amb un 7,5 sobre 10 de mitjana, mentre que el 2016 aquesta nota era de 7,4.

→ L'atenció segons el tipus de comerç

La meitat de les persones entrevistades coincideix a assenyalar la botiga del barri / botiga especialitzada com l'establiment on l'atenen millor (50,4%). Un 19,4% se sent més ben atès al mercat municipal, mentre que un 18,7% al supermercat.

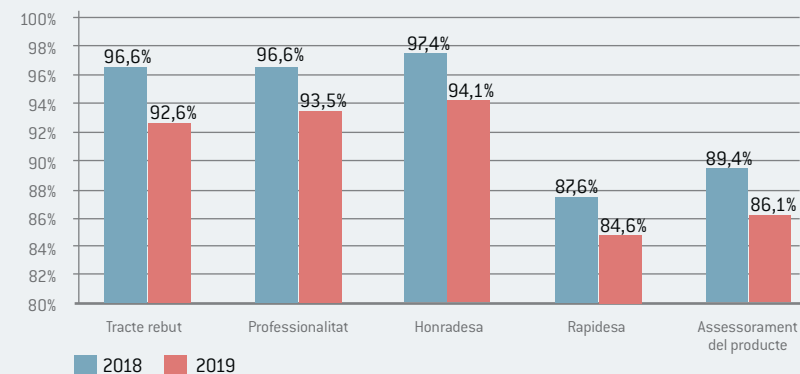
→ Grau d'importància de diversos aspectes comercials

Tots els aspectes associats al procés de compra són molt o bastant importants per als consumidors, però ho són molt, principalment, l'honradesa (71,9%), seguit a distància pel tracte que rep (59,2%).

Valoració d'aspectes en l'acte de compra

(classificació d'aspectes segons el percentatge de persones entrevistades que han indicat que són els més importants en l'atenció comercial)

%molt+bastant

→ Zones comercials

Acostumen a comprar a zones comercials de la ciutat el 79,2% dels/les barcelonins/es.

Principalment ho fan els/les més joves; així entre els 16 i els 24 anys ho fan el 89,8%, seguit a prop pel grup d'edat dels 25 als 34 anys (89,2%). Ho fan dones i homes pràcticament per igual.

La zona del Centre Comercial La Maquinista (13,9%), Barnacentre – El Corte Inglés de Pl. Catalunya (11,1%), el Centre Comercial de Les Glòries (9,7%), Diagonal Mar (9,3%) i Diagonal - l'Illa i el Corte Inglés de Diagonal (9,2%), són les zones on més veïns i veïnes van a comprar.

La roba i calçat i els aliments (tant fresc com la resta) són els productes que més barcelonins/es busquen a les zones comercials.

Així, a la primera zona comercial que identifiquen espontàniament hi van a comprar principalment producte fresc (57,1%), seguit per roba i calçat (47,9%) i per la resta d'aliments (39,1%). A més distància compren altres productes quotidians (15,4%) i productes d'oci i cultura (5,9%). Mentre a la segona zona comercial hi van a comprar més roba i calçat (67,5%), seguit pel producte fresc (22,2%), resta d'aliments (18,3%), oci i cultura (17,9%) i electrònica i informàtica (10,1%).

Enquesta sobre l'activitat del sector de la restauració a Barcelona

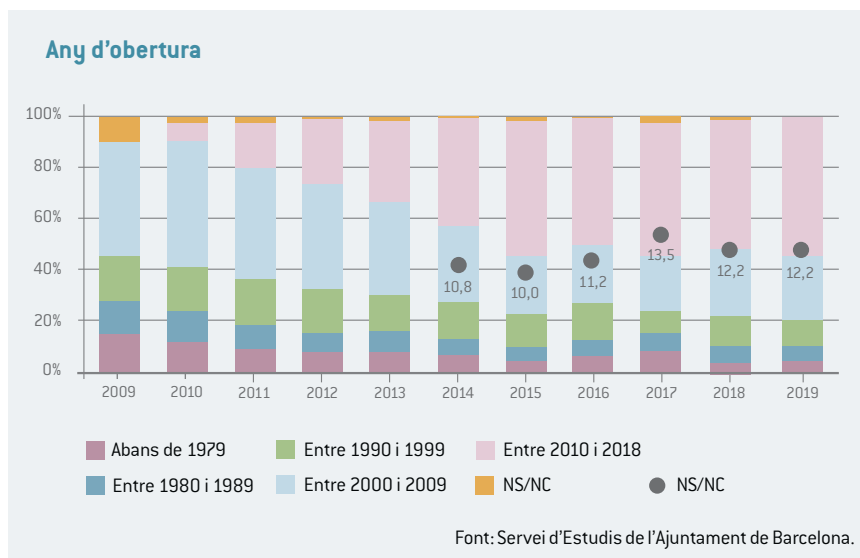
→ Les característiques dels establiments de restauració

Del total d'establiments de restauració de Barcelona preguntats el 2019, el 47,2% són bars – restaurants, el 42,3% bars, i el 10,5% restaurants. L'Eixample amb el 26,3% és el districte amb major nombre, seguit per Sant Martí (13,5%) i Ciutat Vella (13,1%). La quantitat de bars-restaurants de la ciutat es va aproximant al 50% i és superior a la de bars des de l'any 2018, mentre que el percentatge de restaurants es manté a l'entorn del 10%. Nota: en base al rètol de la porta, la categoria 'bar' comprèn bars, cerveseries, cafeteries, establiments de menjar ràpid, granges, gelateries; tots ells amb un espai amb taules per menjar.

El 69,6% dels establiments són societats civils particulars i el 25,4% societats limitades (aquestes últimes són més freqüents entre els restaurants).

La mitjana d'antiguitat del negoci, sense canvi d'activitat ni propietat, se situa en 12,2 anys i es manté estable en relació a l'any 2018 i baixa 1,4 punts des de el 2017.

Dades del 2019

El 85% són locals de lloguer i el 12,8% de propietat. El preu del lloguer se situa a 1.490 euros de mitjana que puja lleugerament comparat amb el 2018. Els lloguers més alts són a Ciutat Vella amb 2.119 euros, a l'Eixample amb 1.896 euros i a Sarrià – Sant Gervasi amb 1.636 euros

La mitjana de la superfície total de l'establiment és de 105,1 m². La de la sala és de 66,2 m² (71,2 el 2013)

El 57,4% dels establiments tenen terrassa amb una superfície mitjana de 8,2 m².

La superfície del local varia segons el tipus d'establiment, així els restaurants requereixen més espai amb un mitjana de 165 m², dels que 99m² corresponen a la sala, mentre que els bars disposen d'una superfície mitjana 75 m², dels que 48 m² corresponen a la sala.

Pocs establiments són franquiciats, enguany són el 2,4% la majoria d'ells son bars o bars-restaurants com ara Bracafé, Café Caracas; Club del Café Novell, Lizarrán...

El grau d'associacionisme dels establiments del sector de la restauració se situa en el 24,3%, pràcticament per igual en els tres tipus d'establiments. Aquest 2019 pugen 5 punts els establiments que diuen no estar associats. Aproximadament la meitat (47,7%) està associat al gremi de restauració de Barcelona/ gremi d'hostaleria, més habitual entre els restaurants (57,1%) que entre els bars (36,8%). La adscripció a associacions és molt menor i es relaciona per la seva vinculació al districte o barri corresponent.

Les principals actuacions d'aquestes associacions són principalment actes socials (31,8%) i relacionades amb assessoria i gestoria (19%). Tal vegada diuen que no n'han fet cap el 24% (pugen 12 punts) i no ho sap el 12,4%. Preguntats/des per si coneixen algun dels serveis que ofereix el Gremi de Restauració, el 64,4% diuen que cap o no fa res (important pujada enguany) i l'11,7% no sap o no vol contestar. Entre els que si que en coneixen algun fan referència a l'assessoria i gestoria (15,2%) i a la formació i cursos (9,4%).

Aquest 2019 es registra un fort avanç en la informatització, tant de la gestió comptable (72,2% i puja 9,7 punts), com dels serveis de bar/restauració (52,9% i puja 20 punts). Els restaurants són els establiments més informatitzats ja sigui en la gestió comptable (8 de cada 10 restaurants) o els serveis (6 de cada 10).

Característiques principals del negoci	
Antiguitat	12,2 anys
Tipus de local	Bar: 47,2% Bar restaurant: 42,3% Restaurant: 10,5%
Tipus societari	Societat civil particular: 69,6% Societat limitada: 25,4%
Franquícies	2,4%
Associacionisme	24,3%
Cobrament amb targeta	90,9%
Vals restaurant	33,3%

Característiques físiques principals de l'establiment	
Aspectes	105 m ² (66,2 m ² de sala)
Disposen de terrassa	57,4% dels establiments, 8,2 m ² de superfície mitjana
Tinença del local	Lloguer: 85% Propietat: 12,8%

→ Volum d'activitat i horaris

En el sector de la restauració, els mesos de més feina són juliol (sobretot), juny, desembre i agost. Els dies més concorreguts són divendres i dissabte.

Els establiments oberts els set dies de la setmana sumen el 48,4% (el 2013 es va registrar el màxim de la sèrie temporal amb 54,9%)

De dilluns a divendres, el 88,7% obren el matí. Al migdia estan pràcticament tots els establiments oberts i el 82,6% durant vespre – nit.

→ Els serveis

Pràcticament la totalitat d'establiments disposa de pagament amb targetes (90,9%), es pot fer al 96% dels restaurants i al 83,6% dels bars.

El pagament amb el mòbil també es pot fer a gairebé tots els establiments on es pot pagar amb targeta.

→ Evolució dels preus

Un cafè costa actualment 1,2 euros (mitjana). El preu d'una cervesa és 1,9 euros i d'un refresc 1,9 euros. Aquests preus pràcticament són iguals als de 2018.

El preu dels menús és de 11 euros de mitjana, més elevat als restaurants (14 euros) que als bars (9,1 euros).

Els establiments que tenen menú un dia laborable serveixen 40 coberts de mitjana. En el cas del restaurants en serveixen 52 de.

El 33,3% dels establiments en general disposa de xecs – restauració, en el cas del restaurants en disposen el 58,7%.

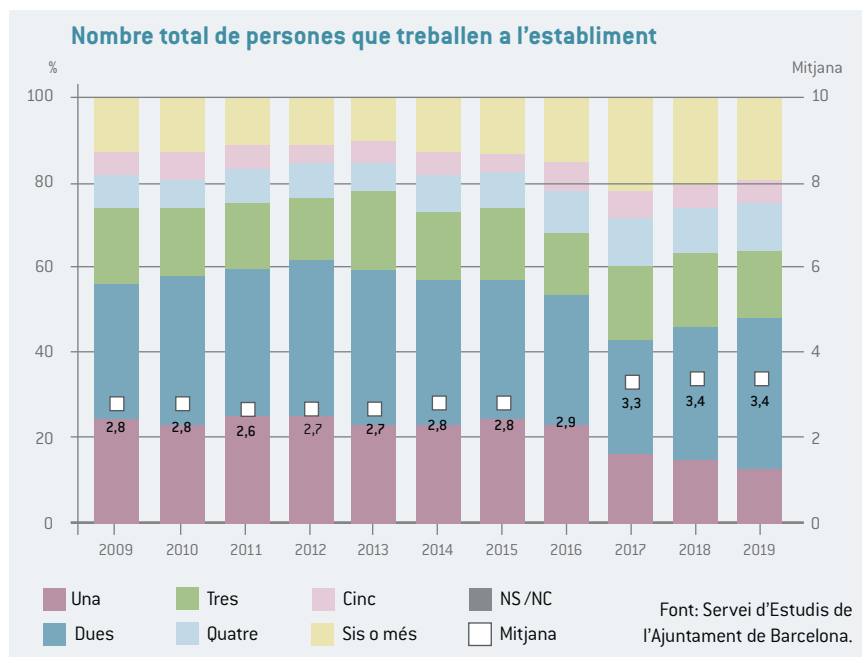
El 47,7% dels establiments diuen pagar una comissió en concepte de drets d'autors

→ Personal

El 2019 del total de persones que treballen al sector de la restauració, el 29,4% treballa en 'bars', el 53,3% en bars-restaurants i el 17,4% en restaurants.

Dades del 2019

La mitjana per establiment (tenint com a base un màxim de 10 treballadors/es) és 3,4 treballadors/es (la mateixa que al 2018). En els restaurants hi treballa una mitjana de 4,7 treballadors/es.

Del total de la plantilla, el 46,8% són empleats/des, el 31,1% propietaris/àries del negoci (percentatge del 41,5% en el cas dels bars) i el 22% encarregats/des.

En aquest sector hi treballen més homes (58,4%) que dones (40,6%) i dos de cada tres propietaris/es són homes.

La major part dels/les treballadors/es té entre 25 i 44 anys i estudis obligatoris o secundaris.

El 77,9% de la plantilla treballa a temps complet i el 51,2% ha fet alguna formació els darrers dos anys (42,3% al 2018). La majoria dels/les responsables demanen formació de tot tipus, però sobretot cursos d'atenció al client, cursos d'hostaleria i idiomes.

En relació al domini del català i segons els responsables de l'establiment, el 87,1% del personal l'entén i el 62,6% el parla. El nombre de treballadors que entén el català presentava una lleugera tendència a la baixa des de 2008 fins al 2016, i ha anat augmentant des de llavors (13,7 punts).

El 58,9% del personal de restauració és de nacionalitat espanyola, el 5,9% europea i el 34,3% altres nacionalitats

→ Opinió sobre la marxa del negoci

Aquest 2019, en relació a la marxa actual del negoci, el nivell de satisfacció supera al d'insatisfacció. Així estan molt/bastant satisfets/etes el 41,3% mentre que no ho estan el 36,6%. Valoren la satisfacció com a normal el 21,8%.

Tota aquesta satisfacció actual, i pensant en els dos darrers anys, el 47,2% afirmen que el seu negoci a disminuït un volum mitjà del 29%. El 25,4% però, afirmen que el seu negoci a augmentat un 21,9% els dos darrers anys i un 26,1% diuen que es manté igual.

Entre els elements que creuen que poden influir positivament en el seu negoci són principalment el realitzar ampliacions/reformes, nous serveis, disposar de terrasses (17,8%) i la millora de les condicions econòmiques i socials (16,1%). Segueix que hi hagi més turisme (11,6%) i que l'Ajuntament faci intervencions a la zona (10,3%). I entre els factors negatius destaquen la tendència econòmica, política i social en general (26,8%), el problema de la zona on tenen l'establiment (14%) i la manca de clients (13,1%).

Preguntats/ades per l'afectació al sector de la restauració de Barcelona en general de 6 elements, el 68,4% pensen que la situació actual econòmica, social i política dificulta la marxa del seu negoci (+13,1 punts que 2018). L'evolució del tipus d'interès presenta dificultats segons el 46% (+11 punts que el 2018). També les accions de l'Ajuntament en promoció econòmica afecten negativament al sector (32,4%). Mentre que el factor climàtic (19,6%), les zones o eixos comercials (18,2%) i el turisme (11,4%) tenen els menors percentatges d'opinions desfavorables.

→ Opinió sobre el futur del negoci

De cara al futur, l'opinió més compartida és que el seu negoci es mantindrà igual els propers dos anys (36,1%). Mentre que els/les que creuen que augmentarà són el 31,3% i que disminuirà el 20,2% (+4,2 punts). Un 12,3% no ho sap. Els restaurants són els que més mostren més optimistes

Els/les que pensen que el seu negoci augmentarà ho motiven principalment per la millora del servei, treball i esforç personal (25,4%), per l'augment del nombre de clients (18%) i la millora en la tendència econòmica, social i política (14,5%). Per l'altra banda els/les que pensen que disminuirà ho motiven sobretot per la desconfiança en la tendència econòmica, social i política (28,9%) i per la tendència negativa del seu negoci (25,4%).

Es preveu una baixada de l'estabilitat de la plantilla (64,2%, - 10,6 punts). Altrament, el 56,6% apunta cap a una estabilitat en els preus de venda al públic.

El 60,4% dels/les responsables diuen que han realitzat algun canvi en el negoci els dos darrers anys, sobretot modernitzar l'establiment i incorporar nous serveis i activitats. I en un futur proper el 43,6% preveu canvis principalment també de modernització del negoci. El 13,5% d'aquests pensa en el seu tancament (el 2018 era el 20,2%).

Evolució del negoci en els propers dos anys

